

2019

RAPORT ROCZNY

[...] Zbudowaliśmy jedną z największych giełd w Europie Środkowo-Wschodniej, która może śmiało konkurować pod względem płynności i oferty handlowej z innymi giełdami w regionie.

**AT THE HEART OF
CENTRAL EUROPEAN
POWER AND GAS TRADING**

SPIS TREŚCI

04	List Prezesa
07	ROLA TGE
08	Wizja i misja Towarowej Giełdy Energii
10	Najważniejsze wydarzenia w 2019 r.
12	Historia Towarowej Giełdy Energii – 20 lat na rzecz kompleksowej oferty i integracji
13	Obszary aktywności Towarowej Giełdy Energii w 2019 r.
14	Grupa kapitałowa TGE – kompleksowa oferta dla uczestników
15	Zarząd TGE
18	Przejrzyste rynki energetyczne
20	Integracja rynków – TGE na europejskim rynku energii
22	Integracja rynków – współpraca z organizacjami międzynarodowymi
25	OTOCZENIE REGULACYJNE
26	Prawo polskie
28	Prawo europejskie
31	OFERTA TGE
32	Oferta TGE – pełne spektrum polskiego rynku na jednej platformie
33	Energia elektryczna na TGE – płynny rynek energii elektrycznej w największym państwie w regionie
41	Gaz ziemny na TGE – 2019 rok z największym obrotem w historii
46	OZE – zwiększenie produkcji energii odnawialnej na polskim rynku
52	Indeksy na rynku węgla
54	Corporate Social Responsibility – edukacja i konsultacje rynkowe
57	Plany na 2020 r.

Szanowni Państwo,

jest mi niezmiernie miło już po raz trzeci jako Prezes Zarządu podsumować działalność Towarowej Giełdy Energii w ramach naszej cyklicznej publikacji, raportu rocznego. Dwie dekady funkcjonowania giełdy to czas intensywnego rozwoju, nieustannego podnoszenia standardów oraz dialogu z uczestnikami rynku. W ciągu 20 lat wspólnie stworzyliśmy transparentną i godną zaufania platformę obrotu. Zbudowaliśmy jedną z największych giełd w Europie Środkowo-Wschodniej, która może śmiało konkurować pod względem płynności i oferty handlowej z innymi giełdami w regionie.

Potwierdzają to wydarzenia, które miały miejsce na TGE w ubiegłym roku. Rok 2019 r. przyniósł wzrost obrotów na rynkach energii elektrycznej i gazu ziemnego. W przypadku energii elektrycznej obrót energią elektryczną wzrósł o 1,3%, natomiast gazem ziemnym o 2,0%. Jednocześnie, obrót energią elektryczną na TGE stanowił 151% energii

zużywanej w kraju. Ta sama proporcja dla gazu ziemnego wyniosła 67%.

W roku 2019 koncentrowaliśmy się także na pełnieniu roli integratora i kreatora wewnętrznego rynku energii elektrycznej we współpracy z operatorami systemów przesyłowych. Na początku ubiegłego roku wprowadziliśmy wieloelementowy program poprawy płynności na rynku energii elektrycznej, którego efekty przeanalizowaliśmy, a następnie dostosowaliśmy mechanizm do oczekiwań rynku.

TGE podejmuje działania zwiększające płynność, ale również takie, które tworzą nowe rynki. W marcu 2020 r. uruchomiliśmy pilotaż platformy obrotu produktami rolno-spożywczymi. Analizujemy także uruchomienie wtórnego rynku mocy oraz możliwość rozszerzenia oferty dla OZE.

Giełda aktywnie uczestniczy w projekcie dotyczącym stworzenia w Polsce regionalnego hubu gazowego.

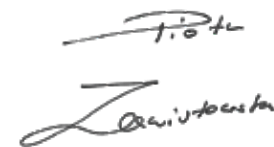
Działania integrujące europejskie rynki energetyczne niezmiennie pozostają priorytetem TGE. Dzisiaj hub gazowy jest jeszcze planem, ale bardzo realnym ze względu na położenie Polski i zdywersyfikowane źródła dostaw towarzyszące zorganizowanemu rynkowi giełdowemu. W 2019 r. uruchomiliśmy Rynek Dnia Bieżącego w modelu XBID. Od wielu lat TGE uczestniczy w międzynarodowych forach wymiany doświadczeń na towarowych rynkach giełdowych. Jesteśmy członkiem stowarzyszenia europejskich giełd energii Europex, światowego stowarzyszenia giełd energii APEx oraz stowarzyszenia AFM (Association of Futures Markets). Jako Nominowany Operator Rynku Energii Elektrycznej (NEMO) jesteśmy zaangażowani w prace Komitetu wypracowującego zasady międzynarodowej współpracy na europejskim rynku energii elektrycznej.

Jednym z filarów działalności TGE na polskim rynku jest zapewnienie jego transparentności. W 2019 r. kontynuowaliśmy naszą wielowymiarową politykę informacyjną i edukacyjną. Uczestnicy rynków energetycznych mieli nieodpłatny dostęp do aktualnych danych, analiz i informacji o prowadzonych przez TGE rynkach w dedykowanych portalach informacyjnych, kanałach RSS, publikowanych biuletynach oraz w korespondencji elektronicznej. TGE partnerowała również konferencjom i inicjatywom mającym na celu zwiększenie świadomości o rynkach energetycznych wśród uczestników rynku i utalentowanej młodzieży.

Po 20-tym roku działalności bez wątpienia twierdzę, że Towarowa Giełda Energii stanowi jeden z filarów polskiego rynku energetycznego. Jest to powód do dumy dla mnie, moich poprzedników oraz całego zespołu TGE, który przez lata nie ustawał w działaniach na rzecz rozwoju Giełdy. Jest to również prognostyk na przyszłość oraz

niewypowiedziana ambicja dążenia do bycia lepszym. Rok 2020 i kolejne lata to wyzwania związane z integracją rynków, poszerzeniem oferty produktowej, wpisaniem się polskiego rynku w nowe europejskie regulacje oraz stałym ulepszaniem naszych usług zgodnie z oczekiwaniami Członków. Po dwudziestu latach jestem pewny, że nasz zespół nie tylko podoła tym wyzwaniom, ale również wprowadzi jeszcze wyższe standardy, którymi będziemy mogli dzielić się na polskim i międzynarodowym rynku.

Zapraszam do lektury raportu.

Piotr Zawistowski
Prezes Zarządu Towarowej Giełdy Energii S.A.

WIZJA I MISJA TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2019 R.

HISTORIA TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII – 20 LAT NA RZECZ KOMPLEKSOWEJ OFERTY I INTEGRACJI

OBSZARY AKTYWNOŚCI TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

GRUPA KAPITAŁOWA TGE – KOMPLEKSOWA OFERTA DLA UCZESTNIKÓW

ZARZĄD TGE

PRZEJRZyste RYNKI ENERGETYCZNE

INTEGRACJA RYNKÓW – TGE NA EUROPEJSKIM RYNKU ENERGII

INTEGRACJA RYNKÓW – WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI

ROLA TGE

WIZJA I MISJA

TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

Misja

Wsparcie polityki bezpieczeństwa energetycznego państwa poprzez zapewnienie dostępu do rynków energii elektrycznej i gazu ziemnego po akceptowalnych, referencyjnych cenach paliw we współpracy z operatorami systemów przesyłowych, którzy zapewniają ich nieprzerwane dostawy.

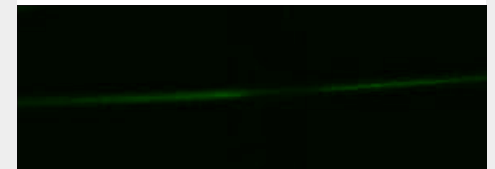
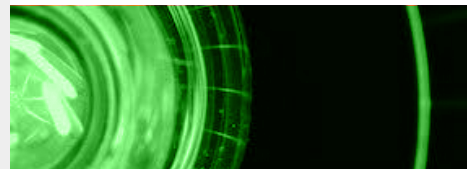
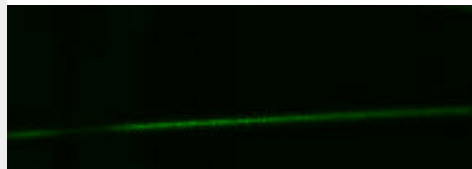
Zapewnienie działania rynków towarowego i finansowego w ramach transparentnych zasad stanowienia cen i procedur transakcyjnych.

Udostępnianie transparentnych rynków oraz zapewnianie bezpieczeństwa obrotu poprzez jego nadzór zgodnie ze standardami i wymogami Unii Europejskiej, publikowanie informacji rynkowych oraz usługi rozliczeniowe.

Utrzymanie pozycji platformy pierwszego wyboru dla transakcji zawieranych na rynku gazu i energii elektrycznej w Polsce.

Wizja

Utrzymanie pozycji giełdy wiodącej pod względem płynności i oferty handlowej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, dzięki posiadanej wiedzy, kompetencji pracowników, technologii oraz wysokiej jakości świadczonych usług.

Pełnienie roli integratora i kreatora wewnętrznego rynku energii elektrycznej, gazu oraz paliw płynnych we współpracy z operatorami systemów przesyłowych.

Wspieranie rozwoju polskiej gospodarki poprzez oferowanie różnorodnych produktów dla rynków towarowych oraz finansowych powiązanych z kluczowymi jej sektorami.

Aktywny udział w budowaniu wewnętrznego europejskiego rynku energii elektrycznej i gazu.

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA W 2019 R.

– ROK 2019 BYŁ 20-TYM ROKIEM DZIAŁALNOŚCI TGE

Oprócz codziennej aktywności naszego zespołu na rzecz współtworzenia polskiego rynku energetycznego podjęliśmy działania w celu dalszego zwiększania płynności i umiędzynarodowienia handlu energią elektryczną.

Uruchomiony na początku roku Program Poprawy Płynności okazał się skuteczny. W kwietniu do nowego modelu animacji przystąpiła PGE GiEK S.A. – największy producent energii w kraju. W lipcu 2019 r. Zarząd Giełdy podjął decyzję o przedłużeniu pilotażowego programu Maker-Taker do końca roku na zmienionych warunkach dla większości notowanych instrumentów rynku terminowego energii elektrycznej.

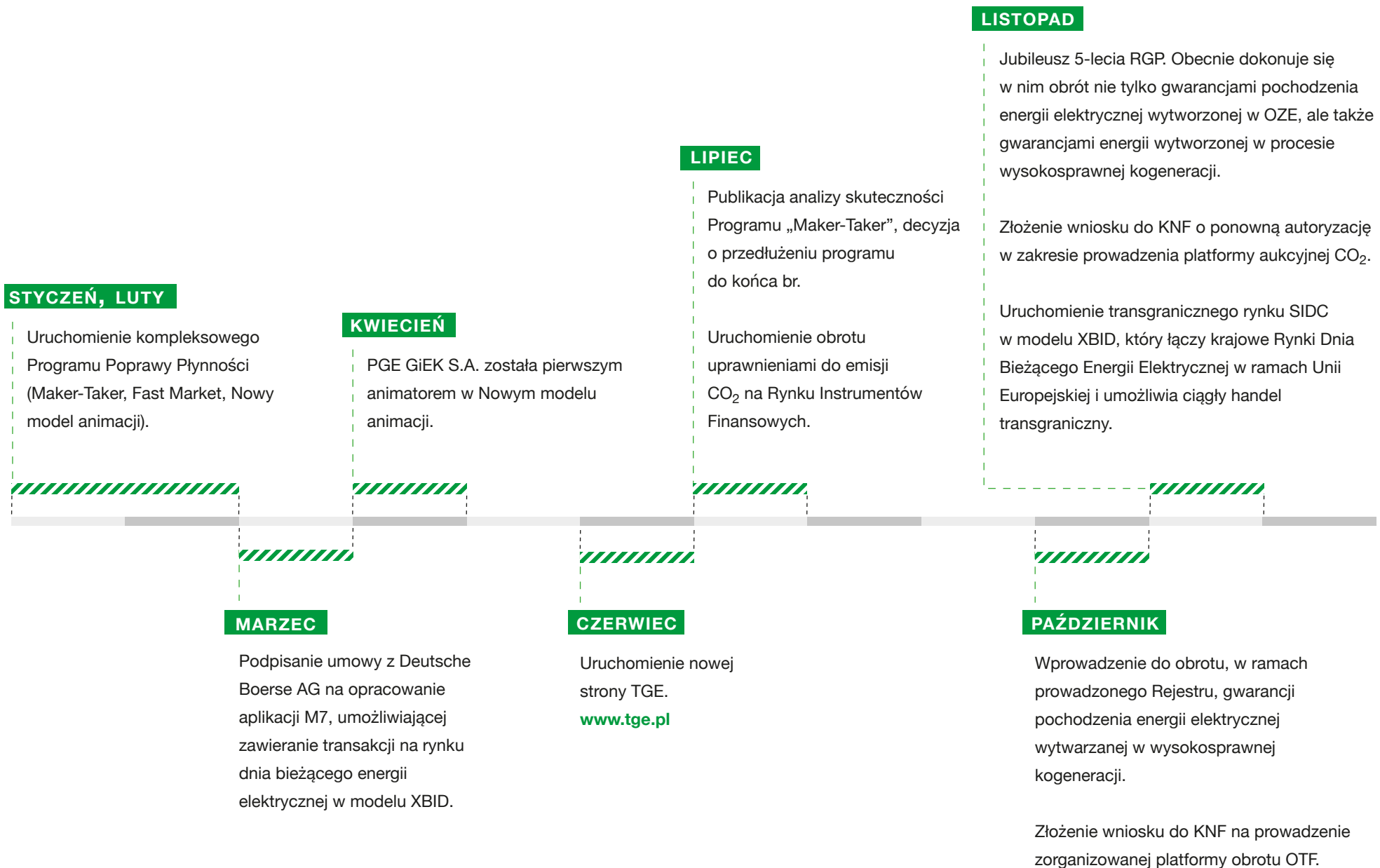
W listopadzie 2019 r. TGE uruchomiła transgraniczny rynek dnia bieżącego (Single Intraday Coupling) w modelu XBID.

Uruchomienie zostało poprzedzone podpisaniem w marcu umowy z partnerem zagranicznym na wdrożenie aplikacji umożliwiającej zawieranie transakcji na tym rynku. SIDC w modelu XBID łączy krajowe rynki dnia bieżącego energii elektrycznej w ramach Unii Europejskiej i umożliwia ciągły obrót transgraniczny pomiędzy podmiotami z większości krajów Europy. Polska jest jednym z siedmiu krajów, które przystąpiły do SIDC w drugiej fali wdrożeniowej.

W czwartym kwartale ubiegłego roku, TGE złożyła do KNF wnioski na prowadzenie zorganizowanej platformy obrotu OTF oraz na ponowną autoryzację w zakresie prowadzenia platformy aukcyjnej uprawnień do emisji CO₂. Notowania tego instrumentu rozpoczęły się w lipcu na Rynku Instrumentów Finansowych.

W listopadzie 2019 r. TGE obchodziła 5-lecie Rejestru Gwarancji Pochodzenia, na którym przedmiotem obrotu są obecnie nie tylko gwarancje pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, ale również od ubiegłego roku gwarancje pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji.

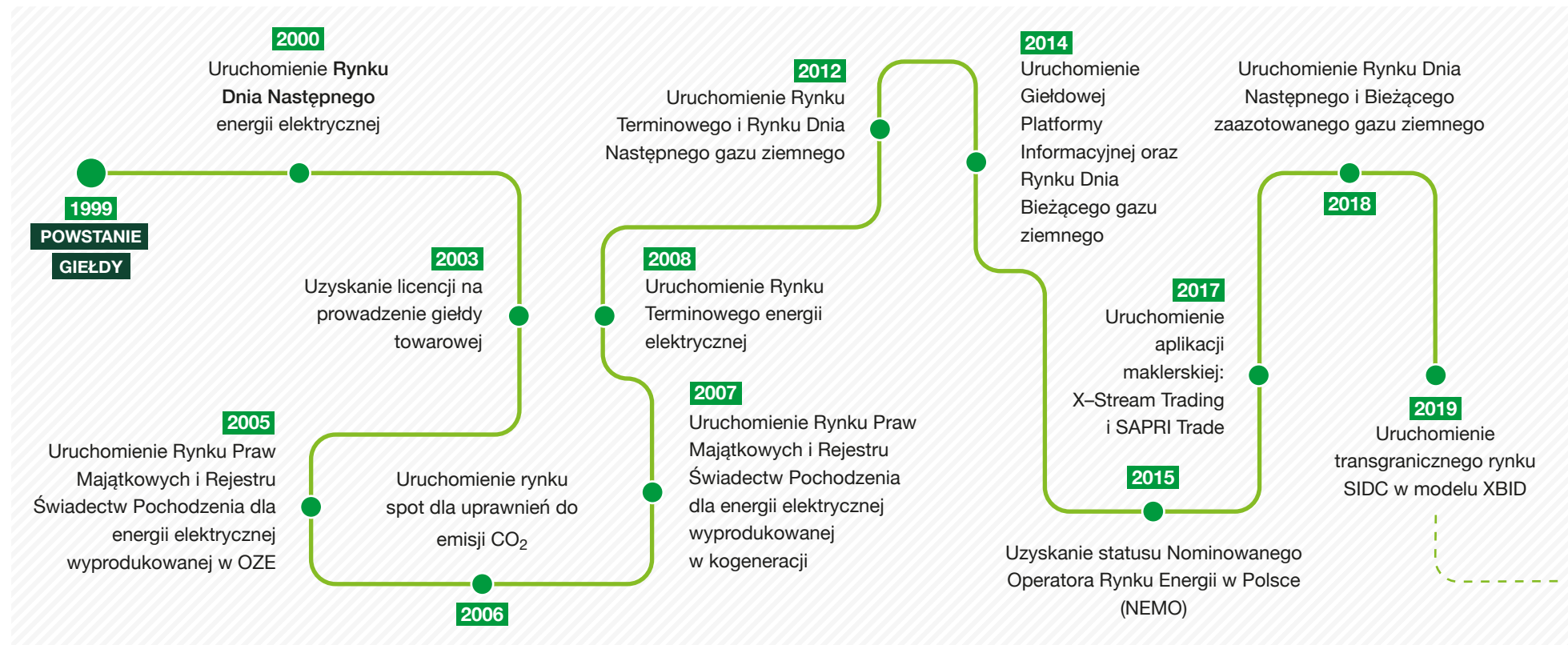
HISTORIA TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

– 20 LAT NA RZECZ KOMPLEKSOWEJ OFERTY I INTEGRACJI

Początek istnienia TGE sięga 1999 roku.

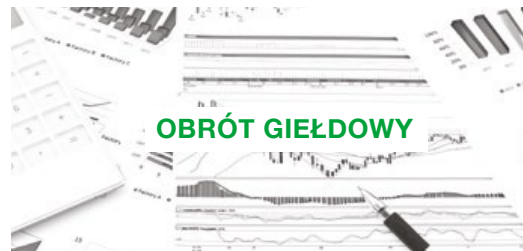
W przeciągu 20 lat podjęte przez Spółkę działania zmierzały do utworzenia płynnego rynku produktów energetycznych oraz praw majątkowych, jak również ugruntowania pozycji wiarygodnego partnera dla Członków Giełdy oraz dla innych podmiotów rynkowych, w tym tych korzystających z rynku giełdowego przy

udziale pośredników. Swoją misję i wizję TGE realizowała poprzez stałe rozszerzanie oferty, aktywne uczestnictwo w integracji europejskich rynków energetycznych oraz działalność informacyjną i edukacyjną. Poniżej została przedstawiona lista najistotniejszych zdarzeń, natomiast to codzienne działania Zespołu TGE oraz wielokrotnie nieodnotowane na poniższej liście przedsięwzięcia wpływają na zaufanie jakim obdarzył Giełdę ustawodawca oraz obdarzają ją codziennie uczestnicy rynku.

OBSZARY AKTYWNOŚCI TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

– W 2019 R.

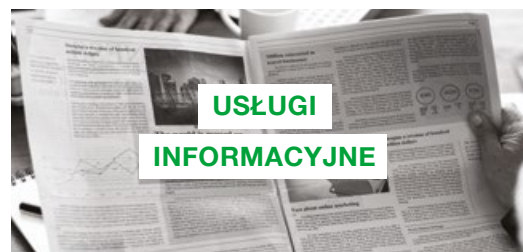
Energia elektryczna
Gaz ziemny
Prawa majątkowe
Uprawnienia do emisji CO ₂

Rynek Dnia Bieżącego
Rynek Dnia Następnego
OTF
Rynek Praw Majątkowych
Rynek Instrumentów Finansowych

Rejestr Świadectw Pochodzenia
Rejestr Gwarancji Pochodzenia

OZE
Wysokosprawna kogeneracja
Biogaz rolniczy
Efektywność energetyczna

Dostęp do bieżących i archiwalnych danych sesyjnych
Kurier TGE
Giełdowa Platforma Informacyjna

Dane
Raporty
Analityka
Informacja w czasie rzeczywistym

Udział w stowarzyszeniach
Integracja rynków

Współkształtowanie rynków energetycznych
Udział w zintegrowanych rynkach energetycznych

GRUPA KAPITAŁOWA TGE

– KOMPLEKSOWA OFERTA DLA UCZESTNIKÓW

Towarowa Giełda Energii od 2012 r. wchodzi w strukturę Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych – jedynego właściciela GK TGE.

Grupę TGE tworzą obecnie trzy podmioty, które łącznie uzupełniają się w celu stworzenia przyjaznego otoczenia biznesowego dla Członków na polskich rynkach energetycznych. Udział przychodów z rynków towarowych prowadzonych przez TGE w Grupie Kapitałowej GPW osiągnął w 2019 r. poziom aż 44,6%, co stanowiło wzrost o 0,3 punktu procentowego w porównaniu z rokiem 2018.

- Obrót towarami energetycznymi (gaz ziemny, energia elektryczna, prawa majątkowe) i uprawnieniami do emisji CO₂
- Prowadzenie Rejestrów Świadectw i Gwarancji Pochodzenia
- Prowadzenie polityki informacyjnej o rynkach energetycznych w Polsce

RYNEK

- Rozliczenia i rozrachunek transakcji
- Zarządzanie ryzykiem
- Gwarantowanie bezpieczeństwa transakcyjnego

ROZLICZENIA

- Handlowy operator dla energii elektrycznej
- Podmiot Odpowiedzialny za Bilansowanie Handlowe
- Doradztwo dla spółek obrotu, odbiorców i instytucji publicznych, wytwórców energii z OZE

WSPARCIE

ZARZĄD TGE

– PREZES ZARZĄDU

PIOTR ZAWISTOWSKI

Prezes Zarządu

Piotr Zawistowski posiada 20-letnie doświadczenie w branży energetycznej. W latach 2008-2017 związany był z Grupą TAURON, w której od maja 2014 r. do grudnia 2015 r. pełnił funkcję Prezesa Zarządu TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., a od grudnia 2015 r. do marca 2017 r. Wiceprezesa Zarządu ds. Klienta i Handlu TAURON Polska Energia S.A., gdzie odpowiadał m.in. za rozwój oferty Grupy TAURON w obszarze energii elektrycznej i gazu. Stanowisko Prezesa Zarządu Towarowej Giełdy Energii objął w październiku 2017 r.

W latach 2016-2017 pełnił funkcję Prezesa Rady Zarządzającej Towarzystwa Obrotu Energią, był członkiem Rady Zarządzającej Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej oraz zasiadał w Radzie Nadzorczej TGE. Jest Przewodniczącym Rady Nadzorczej Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych, natomiast od stycznia 2020 r. zasiada w Zarządzie europejskiego stowarzyszenia giełd Europex.

Piotr Zawistowski jest absolwentem Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, gdzie w 2002 r. ukończył studia magisterskie z zarządzania przedsiębiorstwem. W 2007 r. ukończył studia podyplomowe z zarządzania sprzedażą w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu.

ZARZĄD TGE

– WICEPREZESI

DR PAWEŁ OSTROWSKI

Wiceprezes Zarządu

Paweł Ostrowski posiada ponad piętnastoletnie doświadczenie w pracy na rynku kapitałowym. Pracował dla takich instytucji finansowych, jak m.in. PKO Bank Polski S.A., Societe Generale, Deutsche Bank Polska S.A., BNP Paribas Polska S.A. Od 2007 r. piastował stanowisko Dyrektora Sprzedaży w Departamencie Skarbu PKO BP Banku Polskiego S.A. Specjalizuje się w sprzedaży produktów skarbowych oraz instrumentów zabezpieczających ryzyka towarowe oraz ryzyka stopy procentowej. Uczestniczył w projektach związanych z wdrażaniem pakietu MiFID I, a także fuzją z Nordea Bank Polska S.A. W Zarządzie Towarowej Giełdy Energii zasiada od 2016 r.

Paweł Ostrowski jest absolwentem Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, gdzie uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy „Wykorzystanie instrumentów pochodnych w zarządzaniu ryzykiem kursowym w przedsiębiorstwie”. Ukończył również Program MBA University of Illinois at Urbana – Champaign i Uniwersytetu Warszawskiego na Wydziale Zarządzania oraz studia podyplomowe w zakresie prawa rynków kapitałowych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego.

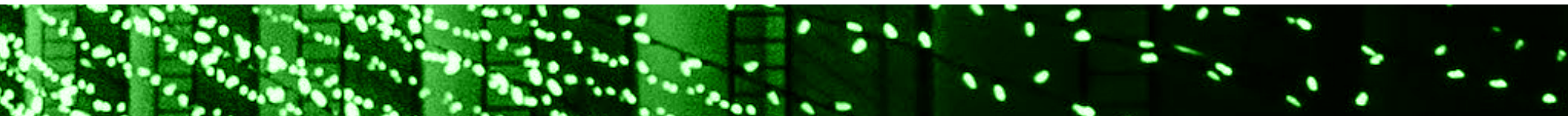
PIOTR LISTWOŃ

Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

Piotr Listwoń posiada wieloletnie doświadczenie w zakresie obrotu i rozliczeń rynków terminowych towarowych, rynku instrumentów finansowych oraz transakcji międzynarodowych realizowanych w ramach mechanizmu łączenia europejskich rynków energii elektrycznej. Z Grupą Kapitałową TGE związany jest od 2008 r., gdzie początkowo zaangażowany był w prace nad uruchomieniem działalności operacyjnej Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. oraz kierował pracami m.in. nad wdrożeniem zaawansowanego systemu płatności w IRGiT. W latach 2013-2018 pełnił funkcję Dyrektora Działu Rozliczeń i Rozrachunku oraz Dyrektora Rozwoju Współpracy Międzynarodowej w IRGiT. W tym czasie reprezentował również Spółkę w walnych zgromadzeniach stowarzyszenia EACH (European Association of CCP Clearing Houses) zrzeszającego izby rozliczeniowe CCP w Europie.

Od kwietnia 2018 r. pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu Towarowej Giełdy Energii, gdzie odpowiada za działalność operacyjną Giełdy oraz rozwój oferty produktowej. Nadzorował m.in. uruchomienie europejskiego rynku dnia bieżącego (XBID) w trybie 24/7/365 oraz uruchomienie notowań instrumentów terminowych na zorganizowanej platformie obrotu OTF. Od kwietnia 2018 r. jest członkiem Rady Nadzorczej Fundacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Piotr Listwoń jest Absolwentem Wydziału Zarządzania Strategicznego Wyższej Szkoły Zarządzania (POU/Oxford Brookes University), gdzie uzyskał także dyplom MBA.

PRZEJRZYSTE RYNKI ENERGETYCZNE

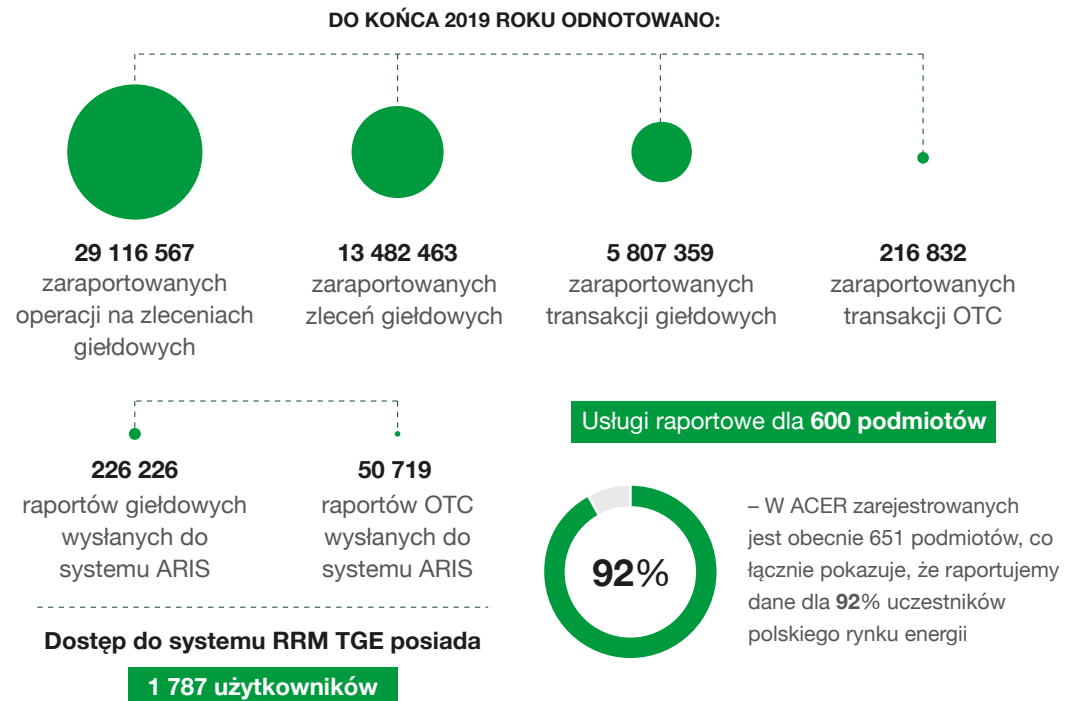
Transparentność rynków energetycznych była od zawsze wpisana w misję Towarowej Giełdy Energii.

Z jednej strony dotyczy ona zasad funkcjonowania rynków oraz procedur transakcyjnych. Z drugiej strony istotne jest zapewnienie ich przejrzystości dla podmiotów rynkowych, z czym związane jest między innymi publikowanie wiarygodnych i bieżących informacji rynkowych.

W 2019 r. TGE zaprezentowała nową odsłonę strony korporacyjnej wraz z pełnym zakresem danych i informacji służących analizie rynków zarówno dla profesjonalistów, jak i osób nie zajmujących się na stałe energetyką. Rozumienie przejrzystości rynków energetycznych jest w TGE wielowymiarowe i dotyczy zakresu i szczegółowości dostarczanych informacji, ich aktualności oraz wielości kanałów komunikacji. TGE od kilku lat prowadzi również dedykowany serwis informacyjny – Giełdową Platformę Informacyjną (GPI). Użytkownicy mają możliwość zapoznania się z danymi systemowymi rynku energii elektrycznej, informacjami z rynku węgla oraz danymi REMIT. Użytkownicy zarówno platformy GPI jak i strony internetowej TGE nie tylko mogą zapoznać się z wizualizacją danych, ale mają także możliwość pobrania danych do analiz, co pozwala na ich szybkie wykorzystanie.

RRM TGE (Registered Reporting Mechanism)

Od października 2015 r. TGE prowadzi usługę raportowania danych transakcyjnych zgodnie z wymogami REMIT i aktów implementacyjnych dla uczestników rynku energii i gazu. Pierwotnie usługa raportowania dotyczyła zleceń i transakcji zawieranych za pośrednictwem zorganizowanych platform obrotu, natomiast w kwietniu 2016 r. uruchomiono raportowanie transakcji OTC. Raportowane są wszystkie wymagane informacje dla rynków energii elektrycznej i gazu zgodnie z Rozporządzeniem REMIT oraz Rozporządzeniem 1348/2014 Parlamentu Europejskiego.

**RYNEK ENERGII
ELEKTRYCZNEJ**

**RYNEK GAZU
ZIEMNEGO**

**RYNEK PRAW
MAJĄTKOWYCH**

**RYNEK WĘGLA
ENERGETYCZNEGO**

DANE REMIT

**DANE O SYSTEMIE
ELEKTROENERGETYCZNYM**

Dane bieżące

Dane archiwalne

Raporty okresowe

Podsumowania

Analizy

WWW

Newsletter

Dane

RSS

INTEGRACJA RYNKÓW

– TGE NA EUROPEJSKIM RYNKU ENERGII

Europejski rynek energii jest stale w fazie integracji. W 2019 r. TGE aktywnie uczestniczyła w następujących projektach prowadzących do powstania wspólnego obszaru energetycznego:

- SDAC – Single Day-Ahead Coupling
(Rynek Dnia Następnego w modelu PCR)
- SIDC – Single Intraday Coupling
(Rynek Dnia Bieżącego w modelu XBID)

Zadania były podejmowane w ramach projektów:

INTERIM COUPLING
CORE FLOW BASED MARKET COUPLING
MULTI-NEMO ARRANGEMENTS
NEMO COMMITTEE

INTERIM COUPLING

Projekt ma na celu połączenie granic obszaru 4M MC (Czechy, Rumunia, Słowacja, Węgry) z ogólnoeuropejską inicjatywą MRC poprzez wprowadzenie domyślnego przydziału przepustowości w oparciu o wyznaczanie zdolności przesyłowych netto (NTC) na sześciu granicach (PL-DE, PL-CZ, PL-SK, CZ-DE, CZ-AT, HU-AT). W efekcie powstanie połączenie pomiędzy krajami skupionymi w 4M MC z MRC, umożliwiające funkcjonowanie jednolitego mechanizmu łączenia rynków dnia następnego we wszystkich 23 krajach europejskich.

CORE FLOW BASED MARKET COUPLING

Projekt dla rynku dnia następnego, który obejmuje rynki krajów Europy Centralnej i powinien zapewnić integrację rynku regionalnego Europy Centralnej i Centralno-Wschodniej – CORE z rynkiem MRC do 2021 r. Równolegle do projektu CORE, regulatorzy regionu w grudniu 2018 r. zaakceptowali powołanie projektu Interim Coupling, zapewniającego wcześniejsze uruchomienie transgranicznego rynku dnia następnego na granicach: Niemiec, Polski, Czech, Słowacji, Słowenii, Węgier i Rumunii, z wykorzystaniem uproszczonej metodologii NTC/ATC.

MULTI-NEMO ARRANGEMENTS

MNA to projekt oparty na działaniach interesariuszy polskiej strefy cenowej tj. TGE, EMCO, EPEX SPOT pod kierunkiem PSE, na mocy zapisów dokumentu MNA, zaakceptowanego przez Prezesa URE. Oczekuje się, że proces zostanie zakończony implementacją modelu Multi-NEMO w 1 kwartale 2021 r.

NEMO COMMITTEE

Komitet zrzeszający wszystkich europejskich NEMO, który prowadzi działania koordynacyjne wspólnych projektów realizowanych przez NEMO na rynkach dnia bieżącego i następnego energii elektrycznej, w oparciu o podpisaną w marcu 2019 r. umowę o współpracy operatorów NEMO, All NEMO Cooperation Agreement – ANCA.

INTEGRACJA RYNKÓW

– WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI

Działania integracyjne TGE sprowadzały się nie tylko do uczestnictwa w projektach, ale także do stałej i ugruntowanej współpracy z organizacjami międzynarodowymi zarówno bilateralnymi, jak i regionalnymi i tymi o zasięgu globalnym.

TGE jest członkiem stowarzyszeń giełd i instytucji na poziomie europejskim w Europex oraz światowych w APEx oraz AFM. Ponadto aktywnie uczestniczy w Polsko-Litewskiej Izbie Handlowej. Uczestnictwo w organizacjach międzynarodowych jest płaszczyzną wymiany doświadczeń, promowania konkurencyjnych rynków oraz wypracowywania uniwersalnych rozwiązań. Jako podmiot z 20-letnim doświadczeniem rynkowym TGE wnosi na międzynarodowe fora swoje kompetencje, jak również czerpie z doświadczeń innych uczestników europejskiego rynku energii.

EUROPEX

Europex

EUROPEX (Association of European Energy Exchanges) to organizacja zrzeszająca europejskie towarowe i finansowe giełdy energii, która reprezentuje giełdowe rynki energii elektrycznej, gazu oraz instrumentów pochodnych. TGE jest członkiem EUROPEX od 2005 roku. TGE aktywnie uczestniczy w grupach roboczych: Power Markets, Gas Markets, Environmental Markets, Financial Markets, Integrity & Transparency. Głównym zadaniem EUROPEX są działania na rzecz zwiększenia konkurencji na rynku europejskim poprzez zapewnienie przejrzystości procedur ustalania cen i wdrożenie jednolitego europejskiego rynku energii elektrycznej i gazu, co zapewni wyrównanie cen i przyniesie wymierne korzyści odbiorcom.

APEX

APEX (Association of Power Exchanges) to międzynarodowa organizacja zrzeszająca światowe towarowe i finansowe giełdy energii. W jej strukturze działa ponad 40 organizacji z całego świata. Stowarzyszenie powstało w celu wspierania rozwoju rynków energii, a głównym zamierzeniem APEX jest budowa platformy wymiany informacji oraz doświadczeń pomiędzy członkami. TGE jest członkiem APEX od 2000 roku.

ASSOCIATION OF FUTURES MARKETS

AFM (Association of Futures Markets) to organizacja, która zrzesza giełdy rynków towarowo-finansowych. W jej strukturze działa 23 członków z całego świata. Głównym celem stowarzyszenia AFM jest promowanie i zachęcanie do tworzenia nowych rynków instrumentów pochodnych, wspieranie ich rozwoju oraz konkurencyjności. TGE jest członkiem AFM od 2014 roku.

POLSKO-LITEWSKA IZBA HANDLOWA

TGE jest członkiem Polsko-Litewskiej Izby Handlowej od 2015 r. Izba angażuje się w działania na rzecz tworzenia pozytywnego klimatu dla polsko-litewskich przedsięwzięć gospodarczych, dynamicznej wymiany handlowej między oboma krajami, napływu inwestycji oraz znoszenia barier dla współpracy firm w Polsce i na Litwie. Izba organizuje cykliczne spotkania klubowe dla członków, których celem jest networking i knowledge sharing. W 2019 r. Przedstawiciele TGE jako Prelegenci uczestniczyli w Baltic Energy Forum oraz w Forum Polsko-Litewskim.

PRAWO POLSKIE
PRAWO EUROPEJSKIE

W 2019 r. regulacje prawne przybierały nowy kształt warunkując zarówno działalność TGE, jak i wpływając na otoczenie biznesowe Członków Giełdy. Naszym celem pozostaje niezmiennie takie działanie, w którym przygotowujemy dla uczestników rynku przyjazne środowisko aktywności na TGE i minimalizujemy ich zaangażowanie w biurokratyczne aspekty zmian regulacyjnych. W ubiegłym roku zmiany prawa polskiego to przede wszystkim nowelizacje ustaw. Na płaszczyźnie europejskiej zaś przyglądaliśmy się zatwierdzonemu w grudniu Europejskiemu Zielonemu Ładowi (Green Deal Plan).

OTOCZENIE REGULACYJNE

PRAWO POLSKIE

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. o prawie energetycznym

Powyższa ustawa jest kręgosłupem regulacji na polskim rynku energetycznym. Pod koniec 2018 r. podjęto decyzję o jej zmianie i rozszerzeniu obowiązku sprzedaży energii elektrycznej na rynku regulowanym (m.in. poprzez giełdy towarowe) z 30% obowiązujących w 2018 r. do 100% w 2019 r. Wprowadzone zmiany miały w 2019 r. i będą miały w przyszłości wpływ na poziom aktywności niektórych uczestników TGE. Może to w efekcie spowodować zmiany płynności obrotu energią elektryczną, atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych uczestników i w efekcie wpłynąć na wolumen obrotu. Zmiany w ustawie Prawo energetyczne dotyczą również wygaśnięcia z dniem 1 lipca 2019 r. systemu wsparcia świadectw pochodzenia dla energii wytworzonej w procesie kogeneracji.

W dniu 19 lipca 2019 roku ustawą o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii i zmianie niektórych innych ustaw – zmianie uległy przepisy ustawy Prawo energetyczne (wejście w życie – 14.08.2019 r.). Pojęcie unieważnienia gwarancji pochodzenia zostało zastąpione pojęciem „umorzenia”. Poinformowanie odbiorcy końcowego o pochodzeniu energii elektrycznej, dla której wydano gwarancję pochodzenia, możliwe jest jedynie po jej uprzednim umorzeniu i uzyskaniu potwierdzenia przez podmiot prowadzący rejestr gwarancji pochodzenia, który potwierdza umorzenie posiadaczowi takiej gwarancji w terminie 10 dni roboczych

od dnia wpłynięcia wniosku. Zgodnie z Art. 18 ww. ustawy gwarancje pochodzenia wydane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

W 2017 r. weszła w życie nowelizacja ustawy, której przedmiotem była zmiana zasad wyliczania tzw. jednostkowej opłaty zastępczej – odejście od sztywnej stawki 300,03 PLN/MWh na rzecz kwoty opartej o indeks obliczony na podstawie transakcji sesyjnych zrealizowanych w poprzednim roku kalendarzowym. Przedmiotowa nowelizacja wywarła wpływ na kurs transakcji pozasesyjnych indeksowanych do poziomu jednostkowej opłaty zastępczej również w 2019 r. W sierpniu 2019 r. ustawa była ponownie nowelizowana, choć tym razem zmiany nie dotyczyły bezpośrednio TGE ani działalności uczestników rynku na giełdzie. Dotyczyły one wprowadzenia pakietu prosumenckiego rozszerzając jego definicję i przyznając mu określone uprawnienia, jak również precyzując zasady ogłaszania i przeprowadzania aukcji.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej

29 czerwca 2019 r. weszła w życie nowelizacja ustawy, na mocy której przedłużono ważność białych certyfikatów wydanych przez Prezesa URE o dwa lata (do 30 czerwca 2021 r.). Oznacza to, że podmioty zobowiązane będą mogły realizować obowiązek „efektywnościowy” instrumentem PMEF przez dwa kolejne lata 2019 i 2020. Regulacja ma pozytywny wpływ na obrót i umorzenia białych certyfikatów.

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 roku

o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Ustawa weszła w życie w 2015 r. i otworzyła TGE szansę na rozwój nowego obszaru działalności. 20 grudnia 2016 r. TGE uzyskała warunkową zgodę Komisji Nadzoru Finansowego na prowadzenie platformy aukcyjnej na uprawnienia do emisji CO₂. 18 lipca 2019 r. Towarowa Giełda Energii we współpracy z Izłą Rozliczeniową Giełd Towarowych uruchomiła obrót uprawnieniami do emisji CO₂ na Rynku Instrumentów Finansowych (RIF) umożliwiając tym samym Członkom zawieranie transakcji na uprawnienia do emisji EUA (European Union Allowances) z fizyczną dostawą na rynku spot.

W dniu 20 lutego 2020 r. KNF wydała decyzję odnawiającą licencję TGE na prowadzenie platformy aukcyjnej na której będzie prowadzona sprzedaż dwudniowych kontraktów na rynku kasowym, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Kolejnym etapem będzie udział TGE w przetargu Ministerstwa Klimatu na prowadzenie platformy aukcyjnej dla polskich uprawnień do emisji. Niezbędnym i końcowym etapem jest uzyskanie wpisu krajowej platformy aukcyjnej do wykazu platform aukcyjnych w Załączniku III rozporządzenia KE nr 1031/2010. Prowadzenie platformy aukcyjnej będzie miało wpływ na rozwój rynku uprawnień do emisji prowadzonego przez TGE i zwiększenie płynności na nim.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi

Mimo długiego życia ustawy na polskim rynku to właśnie jej zapisy w dużej części wpływały na działania podjęte przez TGE w ubiegłym roku. Po udzieleniu przez Ministra Finansów zgody na prowadzenie giełdy w rozumieniu ustawy oraz zatwierdzeniu regulaminu obrotu Rynku Instrumentów Finansowych w 2014 r. przez TGE otworzyły się nowe możliwości obrotu. W 2019 r. Zarząd Towarowej Giełdy Energii S.A. zatwierdził obecny tekst jednolity Regulaminu Instrumentów Finansowych. Przedmiotem obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych mogą być uprawnienia do emisji CO₂.

W oparciu o przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi – w dniu 20 grudnia 2018 r. TGE złożyła do KNF wnioski o wydanie zezwolenia na prowadzenia OTF, w rozumieniu ww. ustawy. Przedłożony przez TGE regulamin OTF przewiduje obrót instrumentami dokonywany na następujących rynkach: Rynek Terminowy Produktów z dostawą energii elektrycznej (RTPE), Rynek Terminowy Produktów z dostawą gazu (RTPG), Rynek Terminowy Praw Majątkowych (RTPM). Przez pojęcie instrumentu rozumie się kontrakt terminowy zawarty na OTF, w wyniku którego powstają prawa lub obowiązki, będący lub nie będący instrumentem finansowym, przy założeniu, że instrument nie będący instrumentem finansowym jest rozliczany fizycznie (w rozumieniu Dyrektywy 2014/65/UE sekcja C pkt 6.).

Decyzją z dnia 16 kwietnia 2020 r. KNF udzieliła TGE zezwolenia na prowadzenie platformy OTF. TGE ustaliła rozpoczęcie obrotu na OTF, począwszy od dnia 1 maja 2020 r.

PRAWO EUROPEJSKIE

Regulacje europejskie w dużej mierze kształtowały i będą kształtować nie tylko międzynarodowe rynki energii, ale również krajowy obrót produktami energetycznymi.

Rok 2019 był kolejnym, w którym obserwowano wpływ regulacji Trzeciego Pakietu Energetycznego z 2009 r. oraz tzw. Pakietu Czystej Energii zaproponowanego przez Komisję Europejską w 2016 r. i przyjętego w ostatecznym kształcie w 2019 r. Wdrożenie w państwach UE programów wsparcia odnawialnych źródeł energii przyczyniło się do ich szybkiego rozwoju w ostatnich latach. Dołożywszy do tego spadek cen technologii OZE, skutki zmian widoczne są na krajowych rynkach energii. Do zaobserwowanych zmian należą w szczególności:

- stopniowe wypieranie z rynku technologii tradycyjnych przez technologie odnawialne
- tendencja spadkowa cen energii na rynkach krajowych o dużym udziale źródeł odnawialnych
- w przypadku krajów o stosunkowo niedużym udziale tanich źródeł odnawialnych, takich jak Polska, wzrost importu tańszej energii z krajów o dużym udziale źródeł odnawialnych
- zwiększona fluktuacja cen energii spowodowana nieprzewidywalnością źródeł odnawialnych przy ich rosnącym udziale w rynku
- zwiększone problemy z efektywną kontraktacją energii produkowanej przez źródła odnawialne i z jej bilansowaniem

Wzrost udziału źródeł odnawialnych na rynkach krajowych wewnątrz UE oraz zwiększające się ograniczenia techniczne z ich kontraktacją i bilansowaniem spowodowały podjęcie działań zaradczych w zakresie organizacji rynków spotowych energii elektrycznej (SDAC, SIDC), zwiększających elastyczność tych rynków. Zwiększenie elastyczności polegać będzie na obowiązkowym wprowadzeniu nowych produktów rynkowych 30-minutowych i 15-minutowych w skali całej UE, wprowadzeniu dodatkowych aukcji na rynkach dnia bieżącego jako uzupełnienie do notowań ciągłych, ujednoliceniu zasad i uelastycznieniu rynków bilansujących prowadzonych przez krajowych OSP.

Tendencja spadkowa cen energii wymusiła z kolei wprowadzenie dodatkowego finansowania tradycyjnych technologii wytwarzania energii w postaci tzw. „rynków mocy”, zapewniających stabilizację pracy systemów elektroenergetycznych i rezerwowanie częściowo nieprzewidywalnych źródeł odnawialnych.

Rozporządzenie CACM

Trzeci pakiet energetyczny reguluje również integrację krajowych rynków energetycznych. W 2011 r. rządy państw członkowskich UE przyjęły zobowiązania w zakresie wspólnej budowy rynku spot energii elektrycznej. W opublikowanym w lipcu 2015 r. Rozporządzeniu CACM doprecyzowane zostały obowiązki giełd i operatorów oraz działania regulatorów. Dla TGE, uzyskana 2 grudnia 2015 r. nominacja na funkcję Nominowanego Operatora Rynku Energii Elektrycznej (NEMO), stanowiła impuls dla intensywnych działań w projektach międzynarodowych rynku dnia bieżącego i rynku dnia następnego.

W dniu 2 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ponownie przyznał TGE status NEMO do prowadzenia jednolitego mechanizmu łączenia europejskich rynków energii dnia następnego i dnia bieżącego, dla polskiego obszaru cenowego.

Przyjęta formuła publikacji Rozporządzenia CACM powoduje, że nałożone zostały na TGE szczególne obowiązki implementacji nowych rozwiązań rynkowych, wraz z ich szczegółowym harmonogramem realizacyjnym. TGE w zakresie obowiązków operatora NEMO na rynku spot energii elektrycznej jako podmiot posiadający koncesję giełdy towarowej, podlega nadzorowi KNF. Z kolei jako NEMO, wraz z IRGiT, podlega nadzorowi URE.

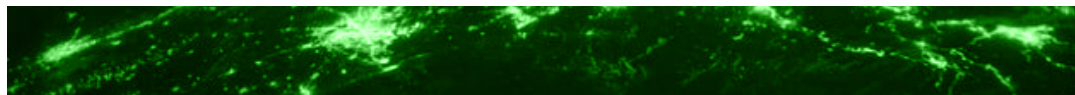
W 2017 r. powstał dokument Market Coupling Operations Plan (MCO) zaakceptowany przez Forum Regulatorów, w tym URE. Opisane zostały w nim zasady działania jednolitych rynków energii elektrycznej: dnia następnego – SDAC (Single Day Ahead Coupling) w modelu PCR, oraz dnia bieżącego – SIDC (Single Intraday Coupling) w modelu XBID. Przygotowano również dokumenty rynku dnia następnego i dnia bieżącego, w tym specyfikacje i wymagania dla algorytmów, cen minimalnych i maksymalnych, produktów handlowych oraz procedur operacyjnych. TGE, po przygotowaniu wersji w języku polskim, złożyła te dokumenty do akceptacji URE. Choć europejski termin pełnego uruchomienia rynku spot upłynął w czerwcu 2018 r., czyli w okresie 12 miesięcy od zaakceptowania przez

regulatorów dokumentu MCO, to realnie zakłada się, że prace będą kontynuowane wspólnie przez giełdy w ramach Komitetu NEMO jeszcze co najmniej przez lata 2019-2021.

Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1031/ 2010 z dnia 12 listopada 2010 r.

Rozporządzenie w sprawie harmonogramu, kwestii administracyjnych oraz pozostałych aspektów sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych na mocy dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie (wraz z późn. zm.) – reguluje m.in. zasady i warunki prowadzenia aukcji na Platformie aukcyjnej CO₂, odzwierciedlone w regulacjach giełdowych TGE dotyczących prowadzenia platformy aukcyjnej.

Oprócz wspomnianych regulacji na szczególną uwagę zasługuje przedstawiony pod koniec 2019 r. Europejski Zielony Ład, mający na celu takie ukształtowanie sektorów, w tym energetycznych, które umożliwia bardziej efektywne wykorzystanie zasobów dzięki przejściu na czystą gospodarkę. Plan działań traktuje o powstrzymaniu zmian klimatu, zmniejszeniu poziomu zanieczyszczeń jak również o niezbędnych inwestycjach. Cel neutralności klimatycznej gospodarki dotyczy wszystkich sektorów gospodarki. W kolejnych miesiącach możemy spodziewać się propozycji aktów prawnych wdrażających Europejski Zielony Ład. Towarowa Giełda Energii będzie się dokładnie przyglądała proponowanym i wdrażanym zmianom oraz informowała rynek o nowych przedsięwzięciach.

OFERTA TGE
— PEŁNE SPEKTRUM POLSKIEGO RYNKU NA JEDNEJ PLATFORMIE
ENERGIA ELEKTRYCZNA NA TGE
— PŁYNNY RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ W NAJWIĘKSZYM PAŃSTWIE W REGIONIE
GAZ ZIEMNY NA TGE – 2019 ROK Z NAJWIĘKSZYM OBROTEM W HISTORII
OZE – ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ODNAWIALNEJ NA POLSKIM RYNKU
INDEKSY NA RYNKU WĘGLA
CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY – EDUKACJA I KONSULTACJE RYNKOWE

PLANY NA 2020 R.

OFERTA TGE

OFERTA TGE

– PEŁNE SPEKTRUM POLSKIEGO RYNKU NA JEDNEJ PLATFORMIE

Od 20 lat Towarowa Giełda Energii podejmuje działania w celu stworzenia na polskim rynku jednej platformy obrotu towarami energetycznymi, na której uczestnicy otrzymają kompleksową ofertę.

Umożliwiamy naszym Członkom obrót produktami krótko- i długoterminowymi. Obserwowane w ostatnich latach ruchy konsolidacyjne na europejskich giełdach zmierzają ku zapewnieniu Członkom obsługi obrotu w jednym miejscu.

W przypadku TGE kompleksowa oferta pod jednym dachem wynika bezpośrednio z misji Giełdy, w której za cel postawiono sobie utrzymanie pozycji rynku pierwszego wyboru dla transakcji zawieranych na rynku gazu, energii elektrycznej, praw majątkowych oraz gwarancji pochodzenia w Polsce.

Rozwój oferty TGE wpisuje się w europejskie trendy, w szczególności w trend integracji w celu utworzenia wspólnego rynku energii elektrycznej i gazu ziemnego. Uruchomiony w listopadzie 2019 r. rynek dnia bieżącego w modelu XBID jest jednym z kroków w tym kierunku, natomiast już od dłuższego czasu na parkiecie przedmiot obrotu stanowi energia elektryczna z wymiany międzynarodowej. Zgodnie z misją TGE będzie kontynuowała rozwój oferty pod jednym dachem.

Oferta wybranych giełd energetycznych w Europie

Produkt	RYNEK SPOT			RYNEK TOWAROWY			INSTRUMENTY		
Giełda									
TGE	x	x	x	x	x	x			x
Nord Pool	x								
Nasdaq Commodities							x	x	
EEX (grupa)	x	x		x	x		x		
PXE	x	x			x		x		
OTE	x	x							
HUPX (grupa)	x	x		x	x		x		
ICE Endex	x	x		x	x		x	x	

 Energia elektryczna

 Gaz ziemny

 OZE (prawa majątkowe / gwarancje pochodzenia)

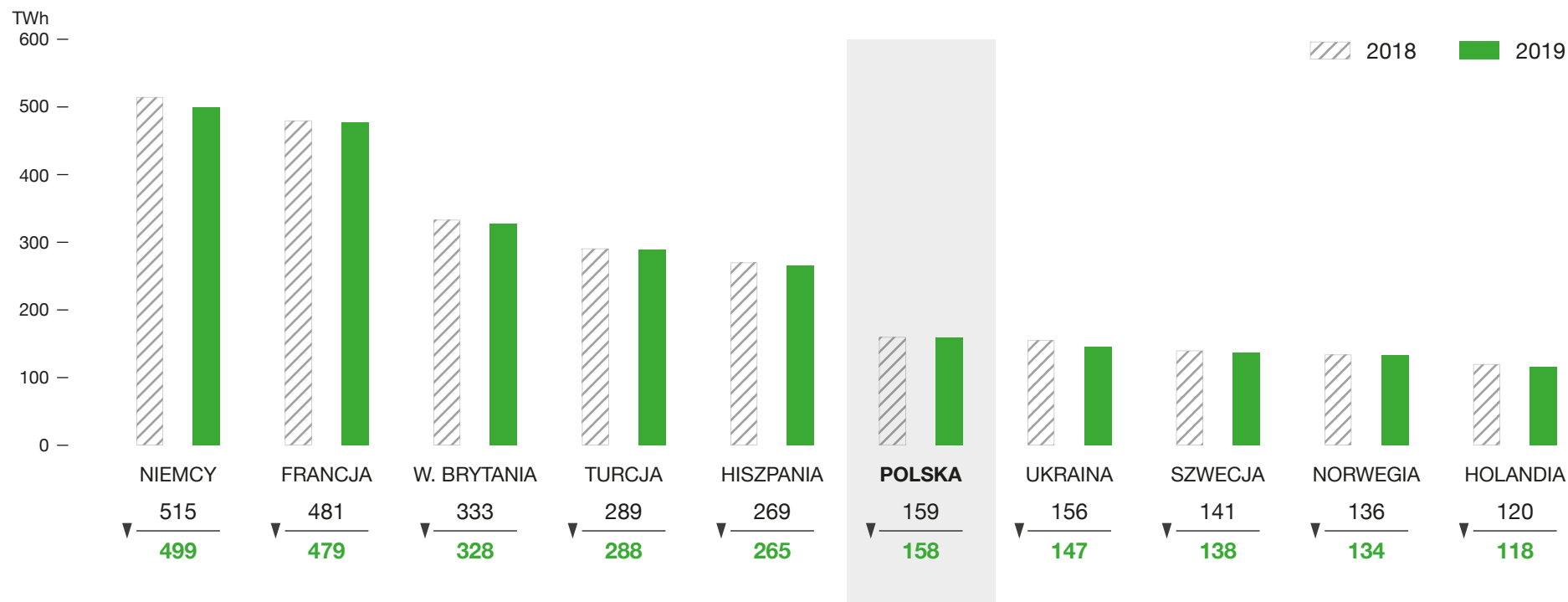
ENERGIA ELEKTRYCZNA NA TGE

– PŁYNNY RYNEK ENERGII ELEKTRYCZNEJ W NAJWIĘKSZYM PAŃSTWIE W REGIONIE

Polska jest największym konsumentem energii elektrycznej w regionie Europy Środkowo-Wschodniej. Jest również jednym z dwóch państw, obok Estonii, w których odnotowano największy wzrost konsumpcji.*

Rok 2019 zakończył się dla TGE połączeniami z systemami: niemieckim, skandynawskim, litewskim, czeskim słowackim i ukraińskim. Dzisiaj jest piątym największym rynkiem energetycznym Unii Europejskiej. Wyjście Wielkiej Brytanii ze struktur unijnych wzmacnia pozycję Polski na unijnym rynku energetycznym, a rola TGE jako wiodącego gracza uległa ugruntowaniu na progu 21-go roku działalności Giełdy.

Zużycie energii elektrycznej na 10 największych rynkach energii w 2018 i 2019 r.

* Porównanie 2019 vs 2018 zgodnie z ostatnimi dostępnymi porównywalnymi danymi Eurostat

Źródło: Eurostat, obliczenia własne

PROGRAM POPRAWY PŁYNNOŚCI

– TOWAROWEJ GIEŁDY ENERGII

Towarowa Giełda Energii od początku swojego istnienia podejmuje działania mające na celu podnoszenie standardów bezpieczeństwa obrotu, a dzięki prowadzonym konsultacjom ze swoimi Członkami, Giełda oferuje rozwiązania usprawniające jej funkcjonowanie.

Na początku 2019 r. wprowadzono Program Poprawy Płynności, składający się z wielu elementów takich jak „Nowy model animacji” zawierający mechanizm „Fast Market” oraz program „Najlepszy Animator”, czy też pilotażowy program pod nazwą „Maker-Taker”, który stał się odpowiedzią TGE na potrzebę zwiększenia płynności instrumentów oferowanych przez Giełdę na rynku terminowym. Poszczególne elementy Programu Poprawy Płynności były przedmiotem wielomiesięcznej dyskusji z uczestnikami rynku oraz podmiotami nadzorującymi działalność TGE. Nowy model animacji skutkowało pozyskaniem nowego animatora na rynku terminowym energii elektrycznej w dniu 1 kwietnia 2019 r., co pozytywnie wpłynęło na płynność i bezpieczeństwo obrotu.

Zarząd TGE podjął decyzję o kontynuacji pilotażowego Programu „Maker-Taker” w terminie od 1 sierpnia do 31 grudnia 2019 r. w zmienionej formule jako mechanizmu wspierającego animację mniej płynnych instrumentów. Dodatkowo, w celu zainteresowania uczestników rynku zwiększaniem płynności dla

objętych programem instrumentów, opłaty transakcyjne zostały obniżone z 50 do 25% opłat podstawowych dla podmiotów inicjujących transakcję, w ramach działalności na rachunek własny. W tym samym wymiarze procentowym na rabaty mogli liczyć inicjatorzy w opłatach za rejestrację pozycji w Izbie Rozliczeniowej Giełd Towarowych (IRGiT).

W 2019 r. wolumen energii elektrycznej w obrocie na TGE wyniósł 228,9 TWh i był najwyższy w historii notowań. Był on o 1,3% wyższy niż w dotychczas rekordowym 2018 r. (226,1 TWh). Ostatnie dwa lata wskazują na ustabilizowanie się polskiego rynku giełdowego. TGE podejmuje i będzie podejmowała działania zmierzające do utrzymania trendu wzrostowego.

PROGRAM „MAKER – TAKER”	NOWY MODEL UMÓW O ANIMOWANIE RYNKU	PROGRAM „NAJLEPSZY ANIMATOR”
↓	↓	↓
Do 30 czerwca 2019 r. Obniżenie opłat transakcyjnych o 50% dla inicjatorów transakcji na rachunek własny dla wszystkich instrumentów RTT energii elektrycznej.	Upublicznienie oferty TGE w zakresie animowania.	System motywujący do zwiększenia aktywności w zakresie animowania rynku.
Od 1 sierpnia 2019 r. Obniżenie opłat transakcyjnych i IRGiT o 75% dla inicjatorów transakcji na rachunek własny dla wybranych instrumentów RTT energii elektrycznej.	Zniżki w wysokości 50%, 75% i 97,5%.	Miesięczne rankingi animatorów.
	Zabezpieczenie funkcji animatora przy wysokiej zmienności cen (mechanizm „Fast Market”).	Premiowanie najlepszych wyników poprzez redukcję opłat w maksymalnej wysokości 20 000 zł miesięcznie.

OBRÓT ENERGIĄ ELEKTRYCZNĄ NA TGE

– W LATACH 2012-2019

W Polsce obrót energią elektryczną z dostawą fizyczną na TGE stanowił 151% krajowej konsumpcji*, czyniąc krajowy rynek jednym z najbardziej płynnych w regionie i w Unii Europejskiej. Struktura obrotu na TGE jest zdominowana przez rynek terminowy, którego udział wyniósł w 2019 r. 85,2% w całości wolumenu.

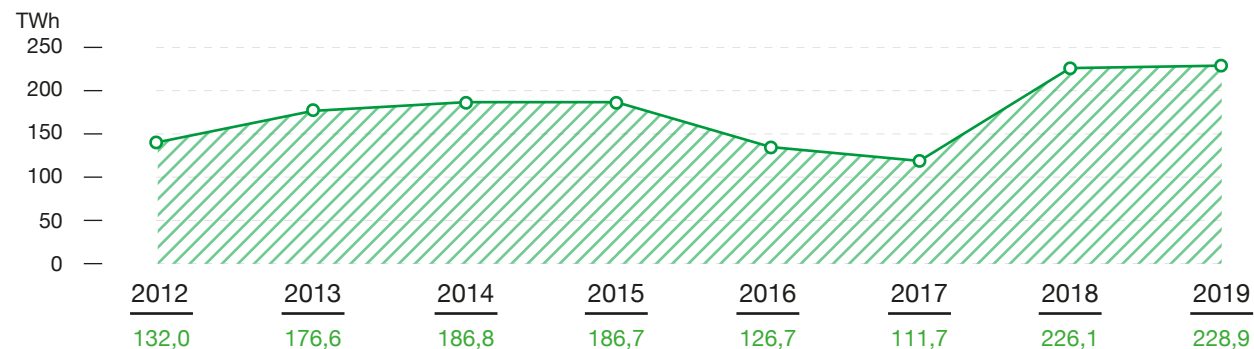
Rynki spot charakteryzowały się największym wzrostem, który wyniósł 22,1% na Rynku Dnia Następnego i ponad 125% na Rynku Dnia Bieżącego. Warto zaznaczyć, że od momentu uruchomienia Rynku Dnia Bieżącego w modelu XBID, tj.

w ostatnim kwartale 2019 roku, obroty na tym rynku zwiększyły się ponad 10-krotnie w porównaniu do IV kwartału 2018 r.

Wolumen obrotu na rynkach spot na TGE w 2019 r. pozycjonuje polski rynek spot jako jeden z największych w Unii Europejskiej. Odnotowany wzrost w 2019 r. na poziomie 22% był najwyższy spośród obserwowanych rynków. W Polsce udział rynku spot jest tradycyjnie niski, natomiast działania integrujące rynki podejmowane w państwach europejskich i prowadzone w Polsce przez TGE wpłynęły na wzrost zainteresowania produktami krótkoterminowymi.

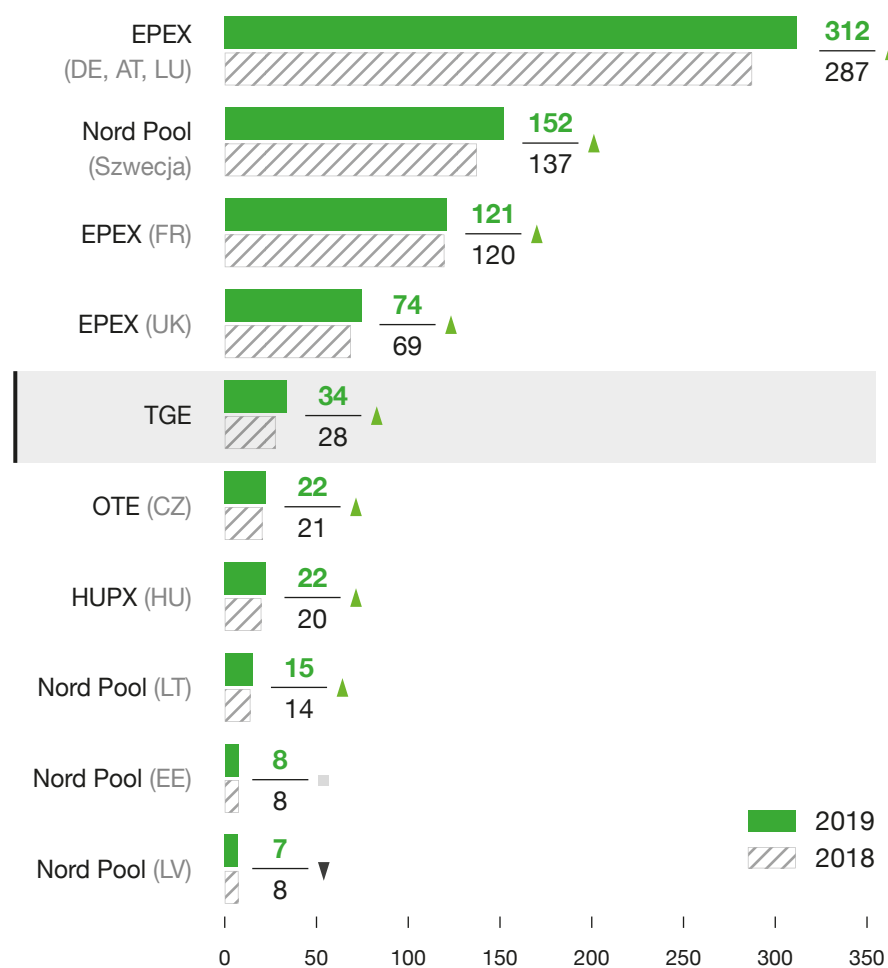
Również na rynku terminowym wolumen obrotu energią elektryczną pozycjonuje Polskę w europejskiej czołówce. W 2019 r. obserwowaliśmy dalszy wzrost wolumenu obrotu pomimo zawirowań w latach 2016-2017 związanych ze spadkiem efektywności obligo giełdowego.

Obrót energią elektryczną na TGE w latach 2012-2019

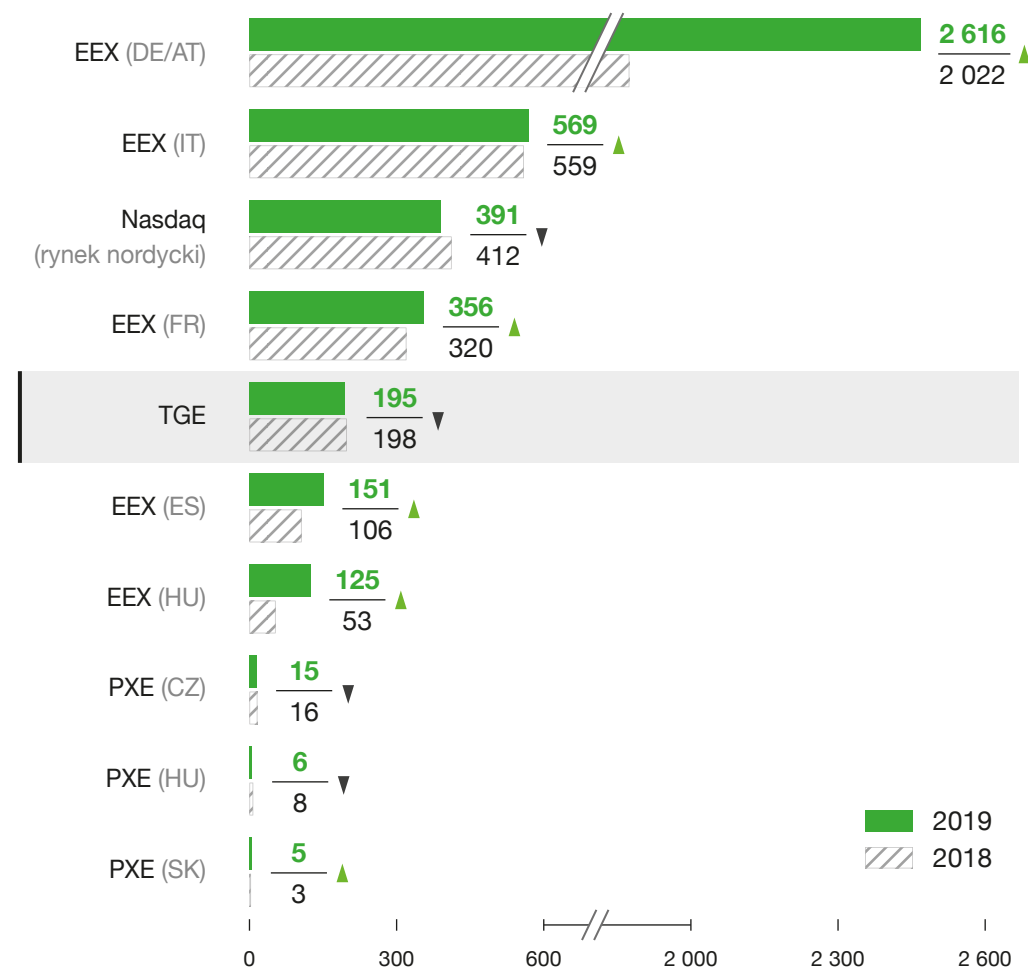
* W odniesieniu do konsumpcji w 2018 r.
Źródło: TGE

Wolumen obrotu energią elektryczną na wybranych giełdowych **rynkach spot** w Europie

Źródło: Giełdy

Wolumen obrotu energią elektryczną na wybranych giełdowych **rynkach terminowych** w Europie

CENY NA RYNKACH

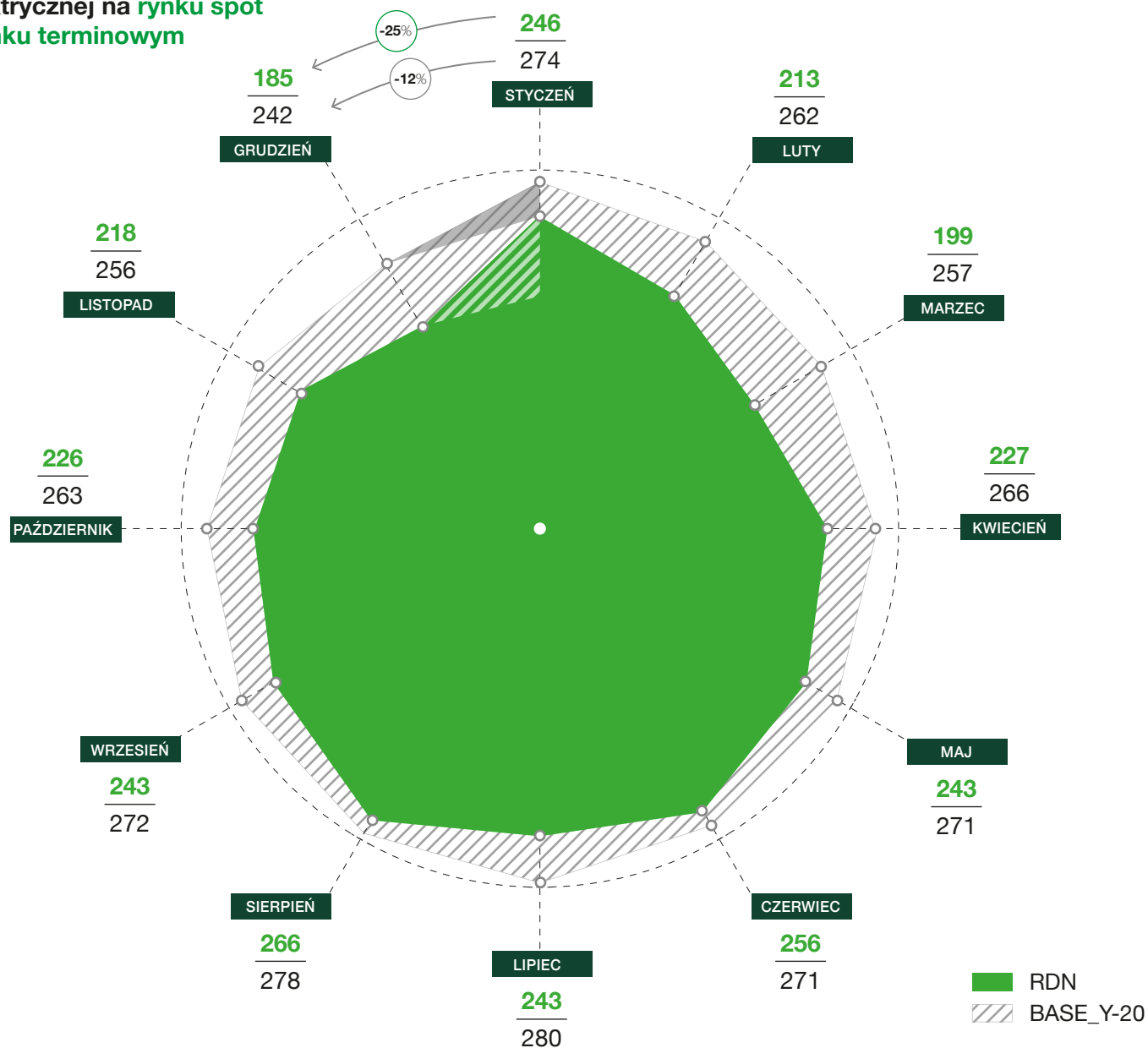
W 2019 r. zaobserwowano na rynkach energii elektrycznej wahania cen energii elektrycznej i o ile rok wcześniej cena prądu rosła w kolejnych kwartałach, o tyle w 2019 r. ceny kontraktu bazowego na nadchodzący rok utrzymywały się na względnie stałym poziomie do końca trzeciego kwartału i spadały w kolejnych miesiącach ostatniego kwartału.

Towarowa Giełda Energii dokłada starań, aby portfel produktów wpisywał się w zapotrzebowanie Członków Giełdy. Umożliwia on dzisiaj zabezpieczenie portfela w długim terminie oraz bilansowanie i korektę pozycji w krótkim terminie. Instrumenty Rynku Dnia Następnego, zarówno godzinowe jak i blokowe, pozwalają na wstępne bilansowanie, rzetelną wycenę energii elektrycznej na rynku SPOT stanowiącej podstawę sygnałów inwestycyjnych. Tradycyjnie produkty rynku terminowego pozwalają na zabezpieczenie pozycji, a na rynku detalicznym zaproponowanie odbiorcom stałych cen energii w okresie kontraktowym. Przez 20 lat działalności rynkowej jesteśmy partnerem dla naszych Członków na rynku energii elektrycznej. Nasze działania koncentrują się na współpracy z podmiotami rynkowymi, na aktywnym kształtowaniu i współtworzeniu produktów wymiany międzynarodowej oraz na zapewnieniu płynnego środowiska transakcyjnego, między innymi poprzez wprowadzanie programów animatorskich.

Na Rynku Dnia Następnego ceny również były najniższe w ostatnim kwartale.

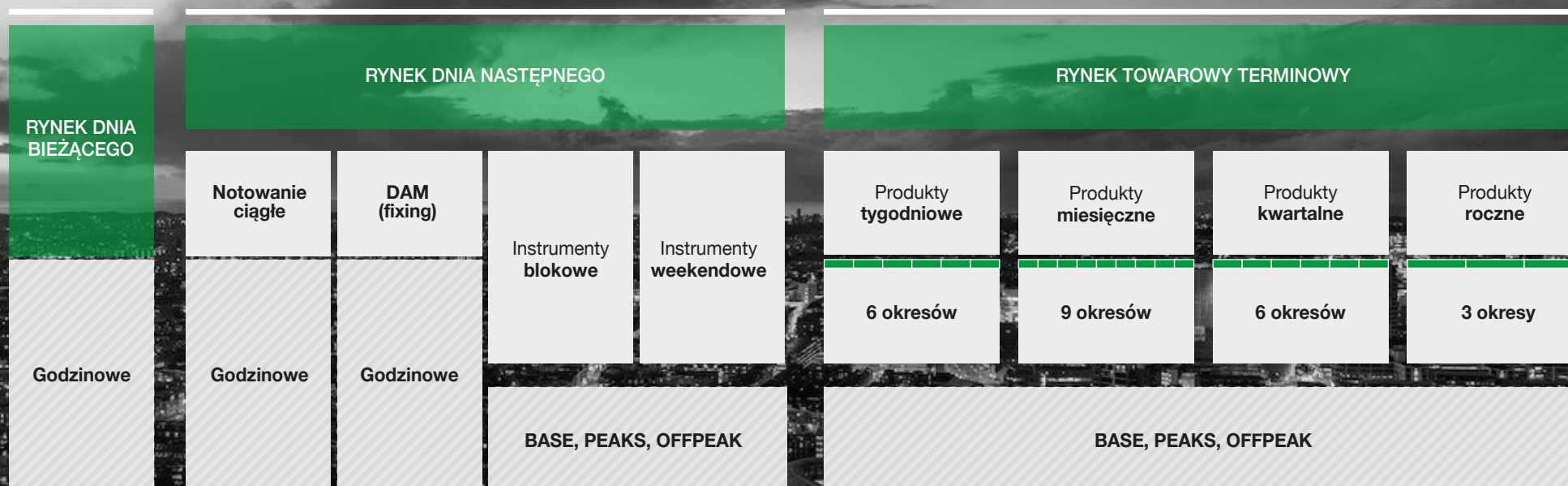
- **Szczyt cenowy przypadał na kwartały drugi i trzeci. W grudniu cena kontraktu bazowego na 2020 r. wynosiła 242 zł/MWh i była o 12% niższa niż w styczniu, zaś indeks Rynku Dnia Następnego osiągnął wartość 185 zł/MWh i był o 25% niższy niż na początku roku.**

Średnie miesięczne ceny energii elektrycznej na **rynku spot** i **rynku terminowym**

Źródło: TGE

OFERTA TGE NA RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ

GAZ ZIEMNY NA TGE

– 2019 ROK Z NAJWIĘKSZYM OBROTEM W HISTORII

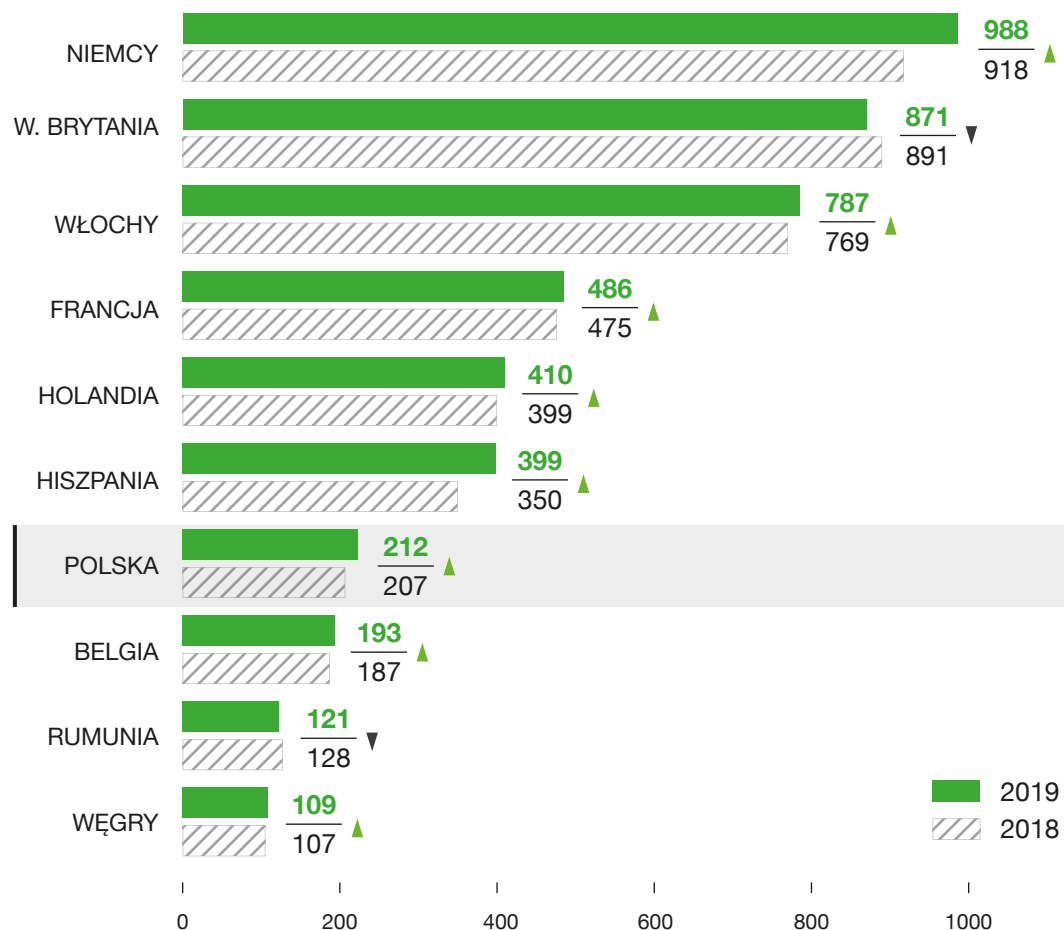
Polski rynek gazu ziemnego w ostatnich latach był jednym z najszybciej rosnących w Unii Europejskiej.

Zmiana na poziomie 2,91% w 2018 r. była najwyższą spośród 10 państw zużywających najwięcej gazu ziemnego w UE. Uruchamianie gazowe bloki energetyczne pozwalają sądzić, że trend wzrostowy w Polsce utrzymał się w 2019 r. i będzie obserwowany również w kolejnych latach.

Polski rynek gazu ziemnego odróżnia się od większości rynków unijnych. Charakteryzuje go stosunkowo duży udział krajowej produkcji (ok. 21%) oraz zróżnicowanie źródeł dostaw z zagranicy. Wymiana międzynarodowa możliwa jest dzięki sieci połączeń gazociągowych z Czechami, Niemcami, Białorusią i Ukrainą, a także dzięki Terminalowi LNG im. Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu.

Wolumen obrotu gazem ziemnym na TGE wyniósł w 2019 r. 146 TWh i był o 2% wyższy niż przed rokiem. Jednocześnie był to najwyższy odnotowany obrót na rynku gazu ziemnego w Polsce w historii. W horyzoncie wieloletnim na rynku gazu ziemnego obserwujemy stabilny wzrost obrotów.

Zużycie gazu ziemnego na 10 największych rynkach Unii Europejskiej w 2018 i 2019 r.

OBRÓT GAZEM ZIEMNYM NA TGE

– W LATACH 2012-2019

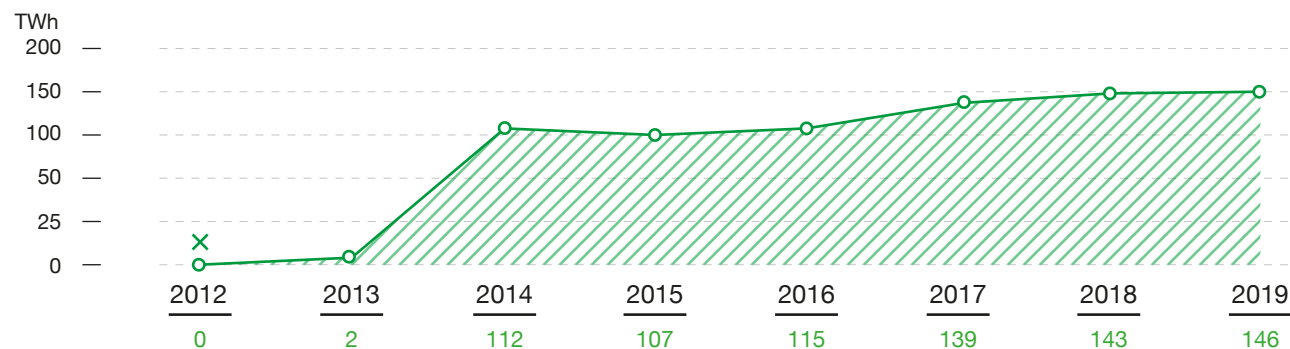
Na TGE obraca się 67% gazu ziemnego, co stanowi jeden z wyższych wyników w Unii Europejskiej, biorąc pod uwagę Państwa, które nie są eksporterami gazu ziemnego.

Struktura obrotu gazem ziemnym w Polsce przypomina strukturę obrotu na rynku energii elektrycznej – w roku 2019 84,5% wolumenu stanowił obrót produktami terminowymi. Wolumen

obrotu na rynku terminowym wzrósł o 3,2% w porównaniu z 2018 r., podczas gdy na rynku spot odnotowano spadek o 4,4%.

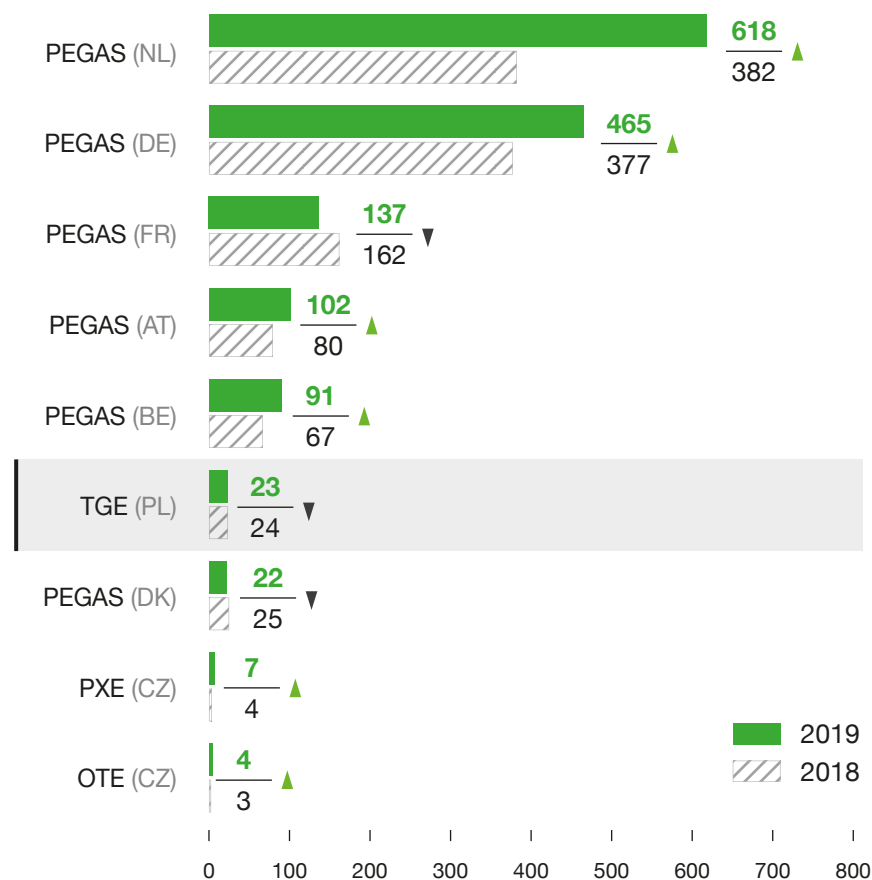
Rok 2019 przyniósł stabilny niewielki wzrost z uwagi na obowiązujące obligo i strukturę rynku. Wolumen obrotu gazem jest zależny od wielkości zapotrzebowania na gaz w Polsce. Na wybranych gazowych rynkach Unii Europejskiej nie odnotowano jednorodnego trendu na rynkach spot. Wzrastały rynki: niderlandzki, niemiecki, austriacki, belgijski i czeski, podczas gdy we Francji, w Polsce i Danii zaobserwowano spadki. Na rynku terminowym w Polsce odnotowano największy wolumen obrotu w regionie.

Obrót gazem ziemnym na TGE w latach 2012-2019

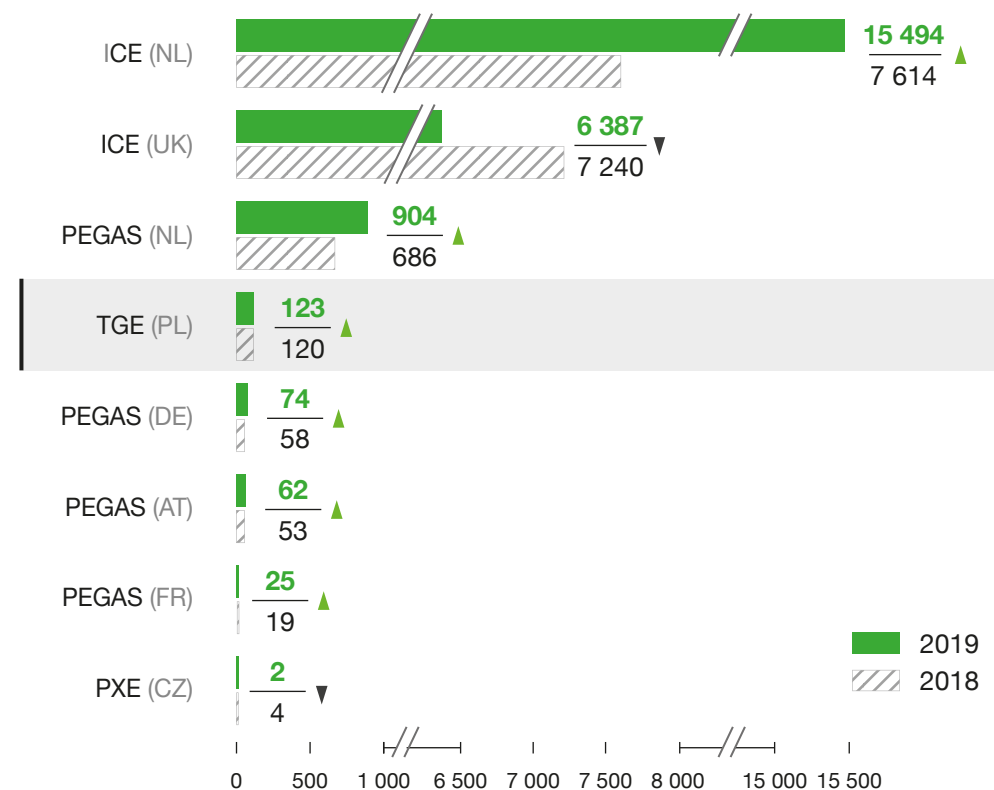

Źródło: TGE

Wolumen obrotu gazem ziemnym na wybranych giełdowych **rynkach spot** w Europie

Wolumen obrotu gazem ziemnym na wybranych giełdowych **rynkach terminowych** w Europie

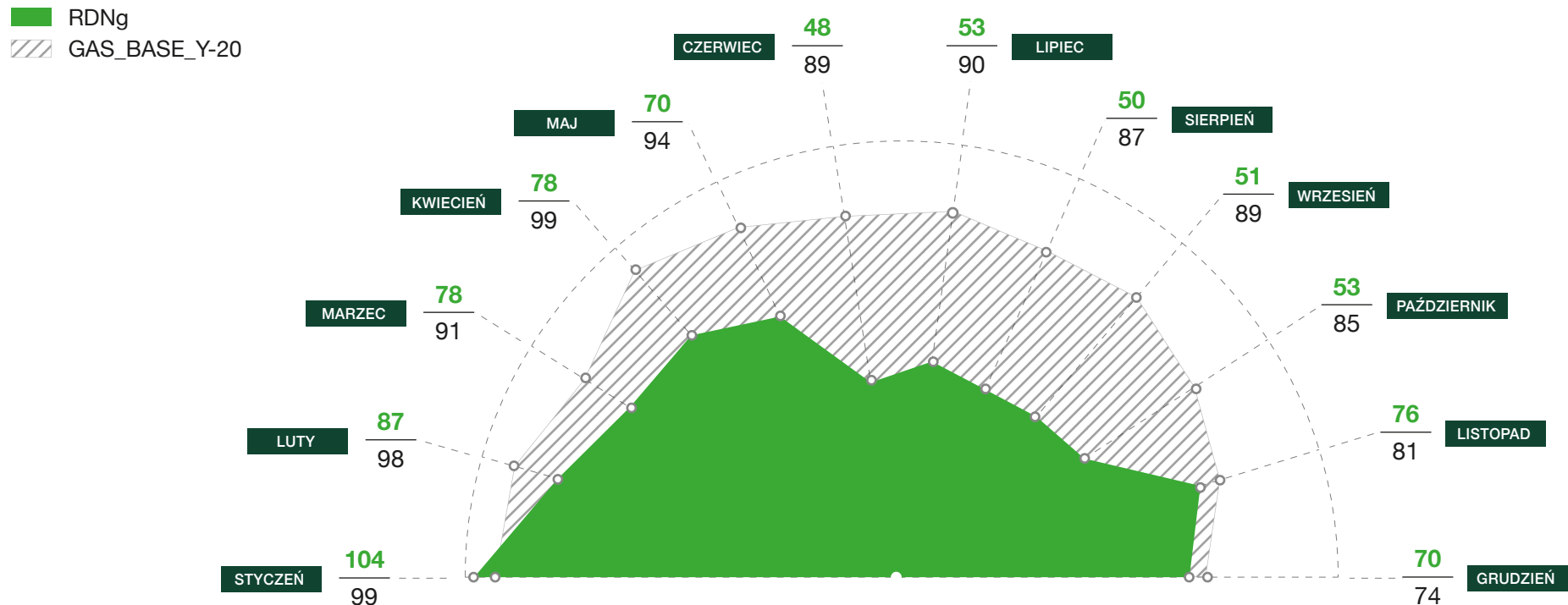
Źródło: Giełdy

CENY NA RYNKACH

Ceny gazu ziemnego w 2019 r. były najwyższe na początku roku. Cena na Rynku Dnia Następnego (RDNg) w grudniu była o 32% niższa niż w styczniu, a najniższe wartości osiągnęła w okresie czerwiec-wrzesień.

Cena kontraktu bazowego na 2020 rok wynosiła w grudniu 74 zł/MWh i była o 25% niższa niż w styczniu. Dla porównania indeks ceny gazu ziemnego na rynku spot wyniósł w grudniu 2018 r. 111,65 zł/MWh, zaś cena kontraktu bazowego na 2019 roku wynosiła w grudniu 2018 r. 106,37 zł/MWh.

Średnie miesięczne ceny gazu ziemnego na rynku spot i rynku terminowym

Źródło: TGE

OFERTA TGE NA RYNKU GAZU ZIEMNEGO

Oferta TGE na rynku gazowym została wzbogacona w 2018 r. o instrumenty rynku odnoszące się do gazu ziemnego zaazotowanego w celu odzwierciedlenia struktury polskiego rynku tego paliwa w produktach TGE.

Członkowie giełdy mogli w 2019 r. dokonywać transakcji na Rynku Dnia Bieżącego w kontraktach godzinowych, na Rynku Dnia Następnego w kontraktach bazowych, weekendowych oraz kontraktach powiązanych z Systemem Gazociągów Tranzytowych. Na terminowym rynku gazu ziemnego dostępne były produkty bazowe tygodniowe, miesięczne, kwartalne, sezonowe i roczne.

Gaz ziemny **wysokometanowy** i gaz ziemny **zaazotowany**

Rynek Dnia Bieżącego Gazu	Rynek Dnia Następnego Gazu		
Godzinowe	BASE	SGT BASE (wysokometanowy)	WEEKEND (wysokometanowy)

Gaz ziemny **wysokometanowy**

Zorganizowana Platforma Obrotu				
Produkty tygodniowe	Produkty miesięczne	Produkty kwartalne	Produkty sezonowe	Produkty roczne
4 okresy	3 okresy	4 okresy	3 okresy	2 okresy
BASE				

OZE

– ZWIĘKSZENIE PRODUKCJI ENERGII ODNAWIALNEJ NA POLSKIM RYNKU

Rynek praw majątkowych był obok rynków energii elektrycznej i gazu ziemnego trzecim rynkiem towarów prowadzonym na TGE. Prawa majątkowe są instrumentem wsparcia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz efektywności energetycznej.

Rynek Praw Majątkowych dla OZE funkcjonuje od 28 grudnia 2005 r. Pozwala on wytwórcom korzystnie sprzedać swoje prawa majątkowe, a spółkom energetycznym wywiązać się z obowiązku zakupu.

Łączny wolumen obrotu prawami majątkowymi dla energii elektrycznej wyniósł w ubiegłym roku 43 896 220 MWh, z czego dla energii z OZE było to 25 923 678 MWh (w połowie roku zakończono obrót dla energii z kogeneracji). Oznacza to dla energii wytworzonej w OZE spadek w stosunku do roku 2018 o 15,8%. Wolumen obrotu samymi zielonymi certyfikatami (instrumenty PMOZE i PMOZE_A na Rynku Praw Majątkowych) ukształtował się w roku 2019 na poziomie 25 309 502 MWh (spadek o 15,8% r/r).

Cena średnioważona na sesjach RPM wyniosła w 2019 r. dla instrumentu PMOZE_A 132,19 zł/MWh, czyli o 28,37 zł/MWh więcej w porównaniu do roku 2018.

Wolumen obrotu prawami majątkowymi dla efektywności energetycznej w roku 2019 wyniósł 492 163 toe, co oznacza wzrost r/r o 49,1% oraz najwyższą wartość w historii notowań.

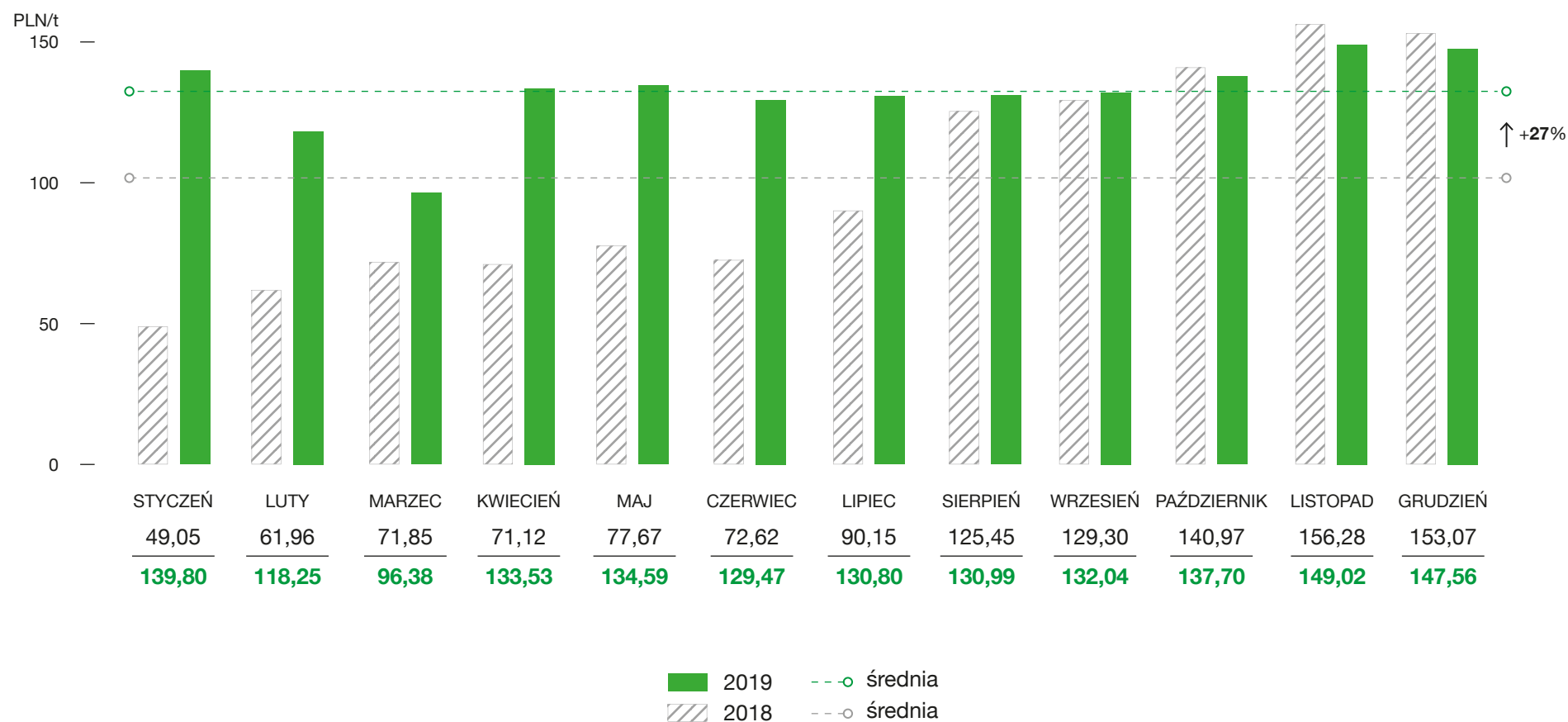
Obrót Gwarancjami Pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w OZE wzrósł w roku 2019 o 13,5% r/r, do wolumenu 19 124 096 MWh. W grudniu 2019 r. obrót ten wyniósł 1 996 929 MWh (spadek r/r o 52,3%), dla których średnia ważona cena wyniosła 0,97 zł/MWh (spadek o 0,08 zł/MWh w stosunku do listopada 2019 roku).

W grudniu zawarto także pierwsze transakcje w obrocie Gwarancjami Pochodzenia dla energii elektrycznej wytworzonej w kogeneracji, których wolumen wyniósł 14 335 MWh.

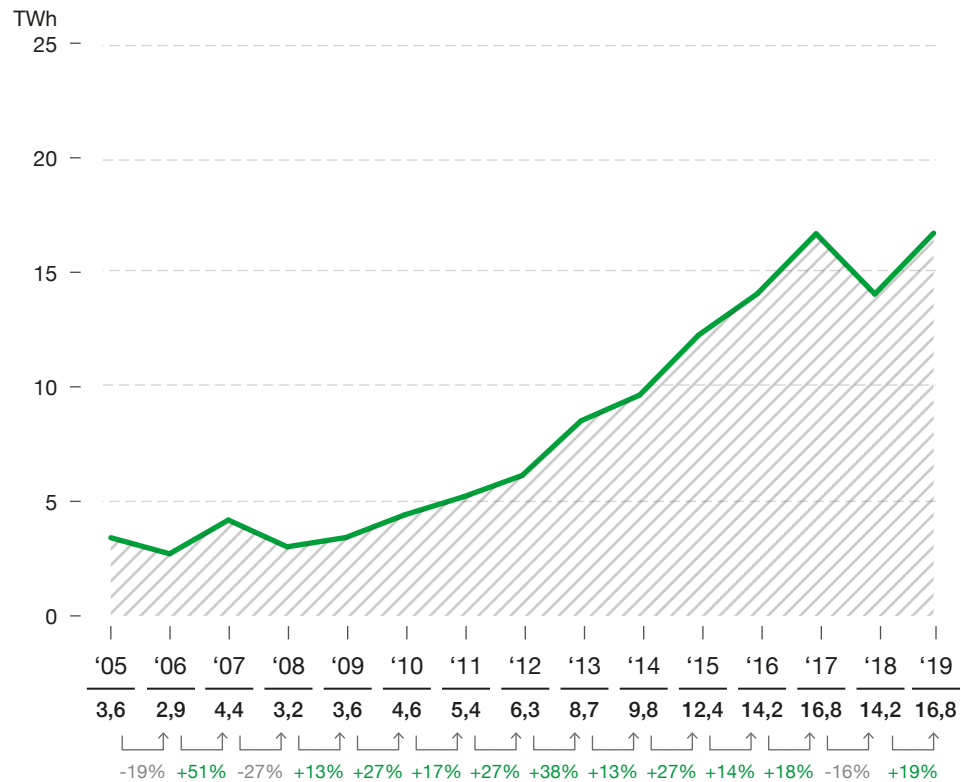
W 2019 r. odnotowano na polskim rynku wzrost produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Po spadku zaobserwowanym w 2018 r. produkcja w ubiegłym roku wróciła do poziomu z 2017 r. i wyniosła 16,8 TWh, co stanowi najwyższy wynik w historii. Wzrostowi produkcji energii z OZE o 19% towarzyszył stosunkowo niewielki wzrost mocy zainstalowanej o 6% r/r do poziomu 9,1 GW.

Średnie ceny instrumentu PMOZE_A w 2018 r. i 2019 r.

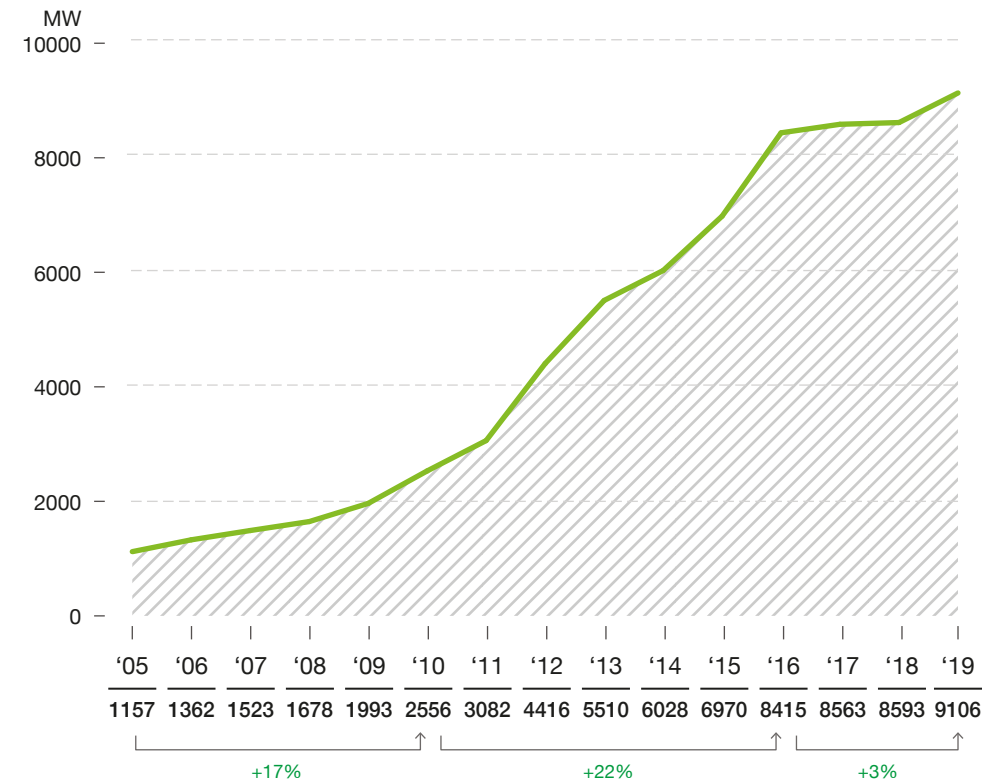

Źródło: TGE

Energia elektryczna wyprodukowana w odnawialnych źródłach energii w Polsce

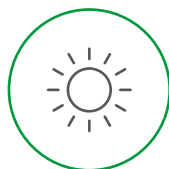
Moc zainstalowana w odnawialnych źródłach energii w Polsce

Źródło: PSE

OFERTA

Na rynku praw majątkowych odbywa się obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia odnoszącymi się do:

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Zielone certyfikaty
PMOZE i PMOZE_A

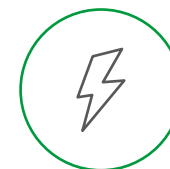

BIOGAZ ROLNICZY

Błękitne certyfikaty
Energia elektryczna wyprodukowana
z biogazu (PMOZE_BIO)

Brązowe certyfikaty
Biogaz rolniczy wprowadzony do sieci
(PMBG)

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Białe certyfikaty
(PMEF, PMEF_F, PMEF_XX)

OFERTA

– REJESTR ŚWIADECTW POCHODZENIA

Rejestr Świadcstw Pochodzenia ma za zadanie scentralizowanie informacji o energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii. Zapewnia przejrzystość i rzetelność rynku.

3890

podmiotów posiadało
na koniec 2019 r. status Członka
w Rejestrze Świadcstw Pochodzenia.

ZADANIA REJESTRU OBEJMUJĄ W SZCZEGÓLNOŚCI:

Identyfikację podmiotów, którym przysługują prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia.

Identyfikację przysługujących praw majątkowych, wynikających ze świadectw pochodzenia oraz odpowiadającej tym prawom ilości energii elektrycznej.

Rejestrację świadectw pochodzenia oraz wynikających z nich praw majątkowych.

Ewidencjonowanie transakcji zawieranych w obrocie prawami majątkowymi oraz stanu posiadania praw majątkowych, wynikających ze świadectw pochodzenia.

Wystawianie dokumentów, potwierdzających stan posiadania praw majątkowych w rejestrze, które następnie wykorzystywane są przez Urząd Regulacji Energetyki w procesie umarzania świadectw pochodzenia.

OFERTA

– REJESTR GWARANCJI POCHODZENIA

Równolegle z Rejestrzem Świadczeń Pochodzenia

Towarowa Giełda Energii prowadzi Rejestr Gwarancji Pochodzenia, którego celem jest ujawnienie źródeł wytwórczych energii elektrycznej i paliw.

Rejestr Gwarancji Pochodzenia skierowany jest do wytwórców energii ze źródeł odnawialnych, spółek obrotu, brokerów oraz wszystkich zainteresowanych podmiotów, którym zależy na poświadczeniu pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. W 2019 r. do obrotu na TGE wprowadzono gwarancje pochodzenia energii elektrycznej wytwarzanej z wysokosprawnej kogeneracji.

619

podmiotów posiadało
na koniec 2019 r. status Członka
w Rejestrze Gwarancji Pochodzenia.

INDEKSY NA RYNKU WĘGLA

TGE we współpracy z Agencją Rozwoju Przemysłu publikuje na Giełdowej Platformie Informacyjnej indeksy cenowe węgla energetycznego. Stanowią one cenę referencyjną tego paliwa w Polsce.

Informacje o cenie węgla publikowane są w ramach dwóch indeksów:

Indeks PSCMI 1

(PSCMI 1/T w PLN/tona oraz PSCMI 1/Q w PLN/GJ).

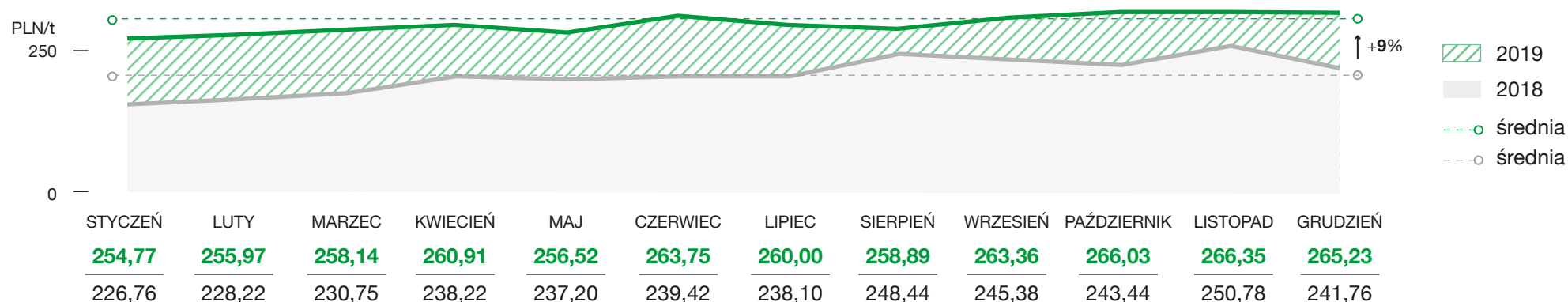
Indeks cen mialów energetycznych klasy 20-23/1 w sprzedaży do energetyki zawodowej i przemysłowej. Obliczany jako średnia ważona z miesięcznych dostaw, spełniających następujące kryterium jakościowe indeksu (parametry w stanie roboczym): wartość opałowa: $20 \leq Q_{ir} < 24$ [MJ/kg], zawartość siarki całkowitej poniżej 1%. Cena produktu miesięcznego jest ustalana jako średnia ważona z transakcji zrealizowanych na polskim rynku węgla energetycznego, zafakturowanych w danym miesiącu kalendarzowym. Ceną bazową jest cena loco kopalnia, tj. cena netto bez uwzględnienia podatku akcyzowego i VAT, w warunkach CFA, czyli „na wagonie” w punkcie załadunku, bez kosztów ubezpieczenia oraz kosztów dostawy na zasadniczej drodze przewozu.

Indeks PSCMI 2

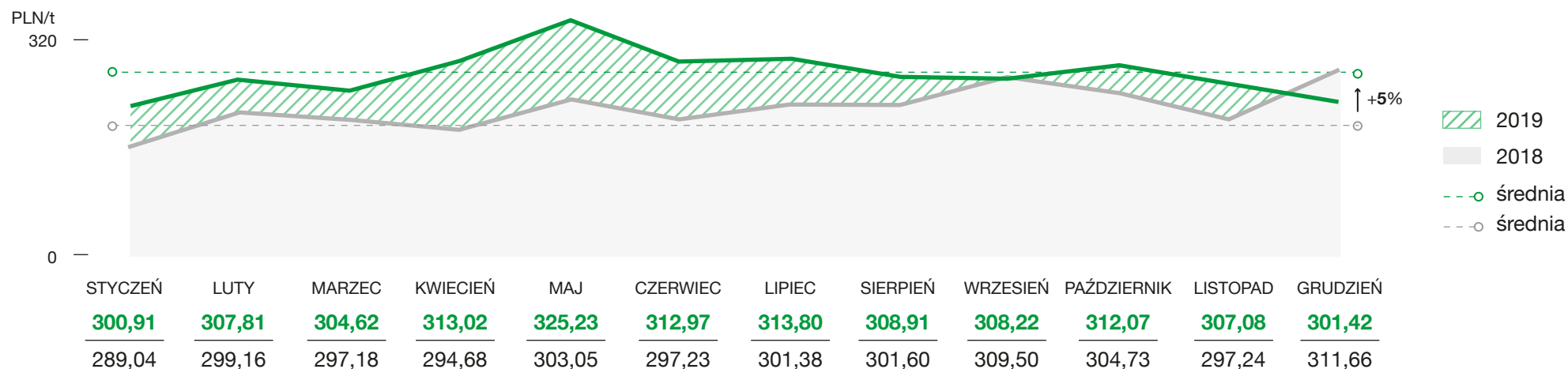
(PSCMI 2/T w PLN/tona oraz PSCMI 2/Q w PLN/GJ). Indeks cen mialów energetycznych klasy 23-26/08 w sprzedaży do ciepłowni przemysłowych i komunalnych, innych odbiorców przemysłowych i pozostałych odbiorców krajowych. Obliczany jako średnia ważona z miesięcznych dostaw, spełniających kryterium jakościowe indeksu (parametry w stanie roboczym): wartość opałowa: $23 \leq Q_{ir} < 27$ [MJ/kg], zawartość siarki całkowitej poniżej 0,8%. Cena produktu miesięcznego jest ustalana jako średnia ważona z transakcji zrealizowanych na polskim rynku węgla energetycznego, zafakturowanych w danym miesiącu kalendarzowym. Ceną bazową jest cena loco kopalnia, tj. cena netto bez uwzględnienia podatku akcyzowego i VAT, w warunkach CFA, czyli „na wagonie” w punkcie załadunku, bez kosztów ubezpieczenia oraz kosztów dostawy na zasadniczej drodze przewozu.

Ceny węgla w 2019 roku na polskim rynku rosły średnio o 9% w przypadku węgla dla energetyki zawodowej i przemysłowej i średnio o 5% dla ciepłowni przemysłowych i komunalnych, innych odbiorców przemysłowych i pozostałych odbiorców krajowych. Najwyższą wartość indeksu PSCMI 1 w 2019 roku odnotowano w listopadzie i wyniosła ona 266,35 zł/t. Najwyższą wartość indeksu PSCMI 2 odnotowano w maju 2019 roku i wyniosła ona 325,23 zł/t.

Miesięczne wskaźniki PSCMI 1

Miesięczne wskaźniki PSCMI 2

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

– EDUKACJA I KONSULTACJE RYNKOWE

STRATEGIA CSR

Towarowa Giełda Energii przyjęła Strategię Społecznej Odpowiedzialności Biznesu (CSR) 16 listopada 2015 r. w ramach Grupy Kapitałowej GPW. Jej wdrożenie jest potwierdzeniem, że TGE realizuje swoje cele biznesowe spójnie w ramach Grupy oraz w sposób jak najbardziej transparentny.

Podstawowym założeniem Strategii CSR jest nieustanne podnoszenie poziomu szeroko rozumianej jakości krajowego rynku towarowego, przy wykorzystaniu takich działań jak programy edukacyjne, promocja najwyższych standardów w zakresie ładu korporacyjnego i komunikacyjnego, kooperacja i aktywny dialog z uczestnikami rynku, a także inicjowanie współpracy i kontaktów między samymi interesariuszami.

Strategia CSR Towarowej Giełdy Energii opiera się na czterech kluczowych elementach:

**DZIAŁALNOŚĆ
NA RZECZ RYNKU**

**DZIAŁALNOŚĆ
EDUKACYJNA**

**RELACJE
Z PRACOWNIKAMI**

**DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ
ŚRODOWISKA**

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY

– EDUKACJA I KONSULTACJE RYNKOWE

DZIAŁANIA EDUKACYJNE NA RYNKU TOWAROWYM

Towarowa Giełda Energii w 2019 r. prowadziła działania edukacyjne adresowane do uczestników rynków.

Celem podejmowanych przedsięwzięć był rozwój i promocja transparentnego obrotu produktami znajdującymi się w ofercie giełdy, a także zwiększenie świadomości na temat korzyści płynących z handlu na giełdzie energii. Działania adresowane były do Członków TGE, mediów, jak również do wszystkich uczestników rynku.

W związku z uruchomieniem w listopadzie 2019 r. europejskiego Rynku Dnia Bieżącego w modelu XBID, TGE zorganizowała we wrześniu dedykowane szkolenie dla Członków Giełdy. W listopadzie natomiast odbyły się warsztaty dla mediów zatytułowane: „Wspólny rynek energii elektrycznej w Europie. Miejsce Polski i rola Towarowej Giełdy Energii”. TGE kontynuowała współpracę z uczelniami wyższymi. W Szkole Głównej Handlowej w Warszawie byliśmy partnerem projektu „Energy Week” organizowanym przez Studenckie Koło Naukowe Energetyki, włączając się merytorycznie w debatę ekspercką „Gwałtowny wzrost cen energii elektrycznej – przyczyny i skutki”.

Dodatkowo TGE była partnerem „Akademii Energii” – projektu edukacyjnego prowadzonego przez Fundację L.A. Pagi skierowanego do osób, które z branżą energetyczną wiążą swoją

przyszłość zawodową. TGE wspierała również program „Go4Poland” realizowany przez Fundację GPW i skierowany do Polaków studiujących zagranicą.

W czerwcu 2019 r., we współpracy z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych (IRGiT), TGE zorganizowała XII edycję konferencji Forum Obrotu, która stanowi platformę wymiany opinii i tworzenia nowych rozwiązań we współpracy z uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE. W ramach trzydniowego spotkania odbyły się dwa panele dyskusyjne „Rola uczestników rynku w kreowaniu płynności na giełdzie” oraz „Instrumenty finansowe vs fizyczna dostawa”, a także liczne prezentacje uczestników spotkania.

DIALOG Z RYNKIEM

W 2019 r. odbyły się dwa spotkania konsultacyjne w ramach połączonych Komitetów Rynku Energii i Rynku Gazu.

Do głównych tematów poruszonych podczas niniejszych spotkań zaliczyć można m. in. kwestie związane z wdrożeniem platformy OTF, zmiany w zasadach obsługi niewypłacalności IRGiT czy zorganizowanego wtórnego rynku mocy.

Jednocześnie z końcem 2019 r. podjęto prace nad powołaniem Rady Rynku przy TGE celem rozszerzenia modelu działania dotychczasowych Komitetów. Jej głównym celem jest poprawa współpracy pomiędzy TGE a towarzystwami branżowymi oraz operatorami przesyłowymi energii i gazu. Do kompetencji Rady należy między innymi wypracowanie rekomendacji dotyczących rozwoju giełdowego rynku towarowego, potrzeb inicjowania określonych projektów, opiniowanie zmian. Ponadto warto podkreślić, że tryb uczestniczenia w Radzie jedynie oddelegowanych przedstawicieli towarzystw branżowych ma na celu zwiększenie efektywności wypracowywania opinii i rekomendacji. Powyższy tryb pracy zaimplementowany został w ramach Komitetu Ryzyka IRGiT, co w praktyce potwierdziło efektywność prac tak zorganizowanego gremium doradczego.

W ramach rynku towarowego
w 2019 r. funkcjonowały
2 komitety:

KOMITET RYNKU GAZU

Od 2014 r. pełni funkcję doradcą w wypracowaniu rozwiązań dla stworzenia przyjaznego otoczenia dla rozwoju giełdowego obrotu gazem ziemnym.

KOMITET RYNKU ENERGII

Komitet powołany w 2015 r., w którego skład wchodzi Członkowie giełdy oraz przedstawiciele TGE i IRGiT. Do zadań Komitetu należy wyrażanie opinii i przedstawianie wniosków dotyczących założeń rozwoju towarów giełdowych, będących przedmiotem obrotu na TGE.

PLANY NA 2020 ROK

W 2019 r. Towarowa Giełda Energii zaplanowała szereg działań, z których większość udało się ukończyć lub są obecnie na ukończeniu. Należały do nich działania podjęte w kierunku uruchomienia platformy OTF czy umocnienia pozycji w GK GPW.

Planowane było również wdrożenie Programu Poprawy Płynności, a na płaszczyźnie międzynarodowej kontynuacja polityki aktywnego udziału w integracji rynków energetycznych przy zapewnieniu pełnej transparentności. W 2020 r. TGE zaplanowała przedsięwzięcia mające na celu rozwój oferty produktowej oraz dalsze zwiększanie poziomu transparentności. Obok prowadzonych obecnie rynków energetycznych, TGE w kolejnym roku zamierza uruchomić pilotaż rynku rolno-spożywczego. W państwie będącym jednym z większych producentów tego sektora w Unii Europejskiej konsolidacja rynku na zorganizowanej platformie giełdowej jest działaniem w kierunku zwiększenia transparentności rynku.

TGE będzie również podejmowała działania w kierunku uruchomienia nowego rynku dla sektora energetycznego – wtórnego rynku mocy, dlatego powołała dedykowany zespół roboczy w 2019 r., przy którego współpracy przygotowano odpowiednie rekomendacje celem uruchomienia takiego rynku na giełdzie. Rynek mocy został przyjęty na początku 2020 r. i stanowi wsparcie dla energetyki konwencjonalnej w czasach

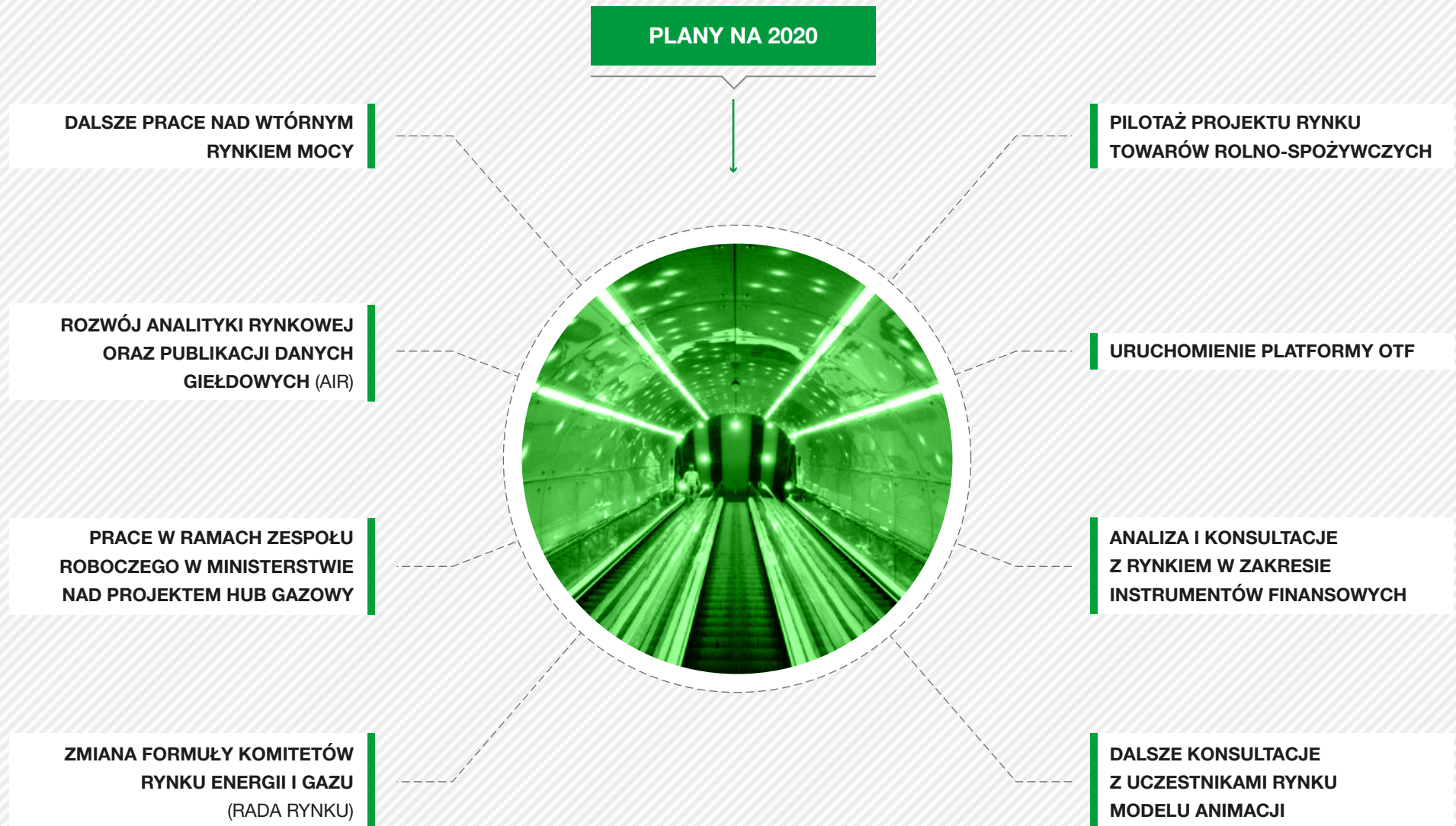
rozwoju odnawialnych źródeł energii. Ma on w założeniu stanowić impuls dla nowych inwestycji w sektorze. Wsparcie tego rynku przez TGE wymaga nowych regulacji w tym zakresie dla rynku wtórnego mocy.

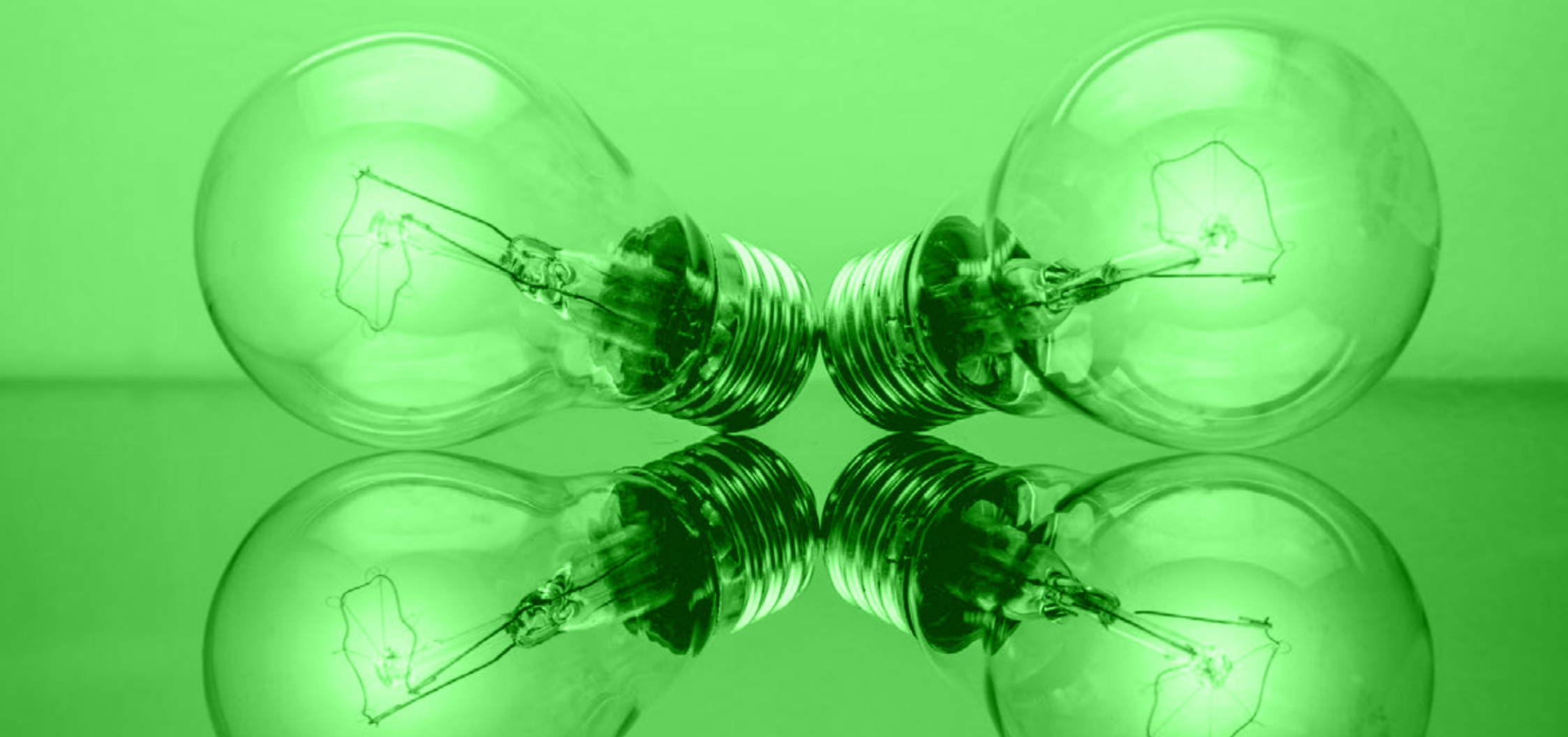
Towarowa Giełda Energii zamierza aktywnie współuczestniczyć w tworzeniu regionalnego hubu gazowego w Polsce. Rozmowy na ten temat będą nadal prowadzone na szczeblu ministerialnym z udziałem Giełdy. Poziom dywersyfikacji źródeł pozyskania gazu ziemnego w Polsce z uwzględnieniem produkcji krajowej i połączeń międzynarodowych, jak również wielkość krajowego rynku predysponują Polskę do stworzenia regionalnego centrum obrotu gazem ziemnym – hubu gazowego. Stworzenie w regionie państw bałtyckich hubu z udziałem TGE przyczyniłoby się do zwiększenia transparentności rynku oraz wpłynęło pozytywnie na tworzenie konkurencyjnego rynku gazu ziemnego w kraju.

Jednym z głównych założeń przy tworzeniu nowej oferty na TGE jest jej konsultacja z rynkiem. W 2020 r. Giełda będzie podejmować rozmowy z uczestnikami rynku na temat zasadności wprowadzenia rynków finansowych energii elektrycznej i gazu ziemnego oraz formuły i kształtu modelu animacji. W obszarze transparentności rynków TGE zamierza skupić się na rozwoju analityki rynkowej oraz publikacji danych giełdowych.

W 2020 r. TGE planuje uruchomienie platformy OTF, nad którą działania trwają od kilku miesięcy, a regulacje wymagają uczestnictwa regulatorów rynku energetycznego i rynku finansowego.

Wszelkie zaplanowane działania mają służyć zarówno rozwojowi konkurencyjnych rynków, jak i uczestnikom rynku. 20 lat działalności na polskim rynku energetycznych pokazało, że TGE jest wiarygodnym partnerem i bezpieczną platformą dokonywania transakcji. Rozszerzenie działalności o nowe towary wpłynie na zwiększenie zainteresowania obrotem na rynku regulowanym.

Towarowa Giełda Energii S.A.

ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
tel.: +48 22 341 99 12
fax: +48 22 341 99 10
tge@tge.pl

Biuro Operacji Giełdowych

Infolinia: +48 22 341 99 66
fax: +48 22 341 99 20
bcg@tge.pl

Biuro GPI/REMIT

big@tge.pl

Biuro Rejestrów TGE

Infolinia: +48 22 341 99 24
fax: +48 22 341 99 25
rejestr@tge.pl

Biuro Prasowe

press@tge.pl

